

ZBERATEL'® 2006

11

**Ročník XII.
Cena 55 Sk**

ISSN 1335-8693

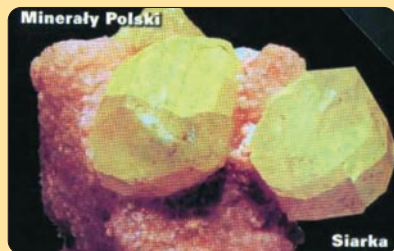
MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

Ďalšia známka emisného radu Umenie (3 – 4)

Nová slovenská strieborná
pamätňná minca (5)

Minerály – zaujímavý námet na TK (14 – 15)

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

Ponuka Zberateľa – opäť pestrý výber rôznych námetov aj terórií

Nielen švédske rokoko, ale aj dokonalosť rytiny (príloha – Zberateľské state)

Zápalkáreň v Banskej Bystrici – 100. výročie (36 – 37)

Poklad zo 7. storočia, nájdený v roku 1937 v okrese Zvolen (12 – 13)

Moderné umenie na rakúskej známke (8)

Známky spoločného vydania s Indonéziou pokrstené lupienkami kvetov (4)

Naozaj vzácna celistvosť? (26)

Vážení čitatelia,

jeseň sa nám doteraz veľmi príjemne prihovára, volá do prírody, avšak ani naša záľuba neostáva zanedbaná. Rôznych akcií pribúda, priaznivo sú hodnotené uvedenia našich známok, či už spoločného vydania s Indonéziou s námetom bábkového divadla alebo ďalších známok emisného radu Umenie. Snád aj preto, že sú to jedinečné príležitosti stretnúť sa s tvorcami známok, s ich vydavateľom a ďalšími zberateľmi. A takéto neformálne diskusie a výmeny názorov môžu všetkým účastníkom priniesť veľa pozitívneho, niekedy snád aj viac ako oficiálne rozhovory. To nie je len teória, ale konkrétne skúsenosti, ktoré nám tlmočili viacerí účastníci týchto stretnutí.

Vrcholí aj 18. písomná aukcia firmy Zberateľ. Mnohí využili ponuku zaujímavého zberateľského materiálu, viacerí ešte zva-

K novembrovému číslu Zberateľa

žujú prezentovať svoj záujem a zatiaľ ešte prezerajú ponúkané a vyobrazené položky na našej webovej stránke. Sme presvedčení, že táto možnosť zberateľom významne pomohla orientovať sa v širokej ponuke.

Tohtoročná emisná činnosť Slovenskej pošty pomaly doznieva, keď v čase uzávierky sme privítali ďalšie dve známky emisného radu Umenie, o ktorom prinášame základné informácie. A potom do konca roka (ak nás vydavateľ niečím neprekvapí) to podľa emisného plánu budú už len Vianočná známka a známka ku Dňu známky.

Úspešné vzdelávanie o numizmatike od pani E. Minarovičovej sa už prehuplo do ďalšej desiatky, a práve jedenástou časťou sa rozlúčime s Byzanciou, aby sme v nasledujúcich lekciach priniesli ešte veľa poučného.

Z obsahu novembrového čísla treba spomenúť aj ďalšie pokračovanie seriálu z autorskej dielne A. Paulinyovej o vývoji našej známkovkej tvorby a o zapájaní slovenských umelcov do jej prípravy a realizácie, tentokrát z obdobia šesťdesiatych rokov.

M. Jobek v 103. Malom okienku telekartistu našiel schopného spolupracovníka, ktorý nás uviedol do sveta minerálov na TK. J. Solava pokračuje o zvieratách v službách človeka, J. Korený píše o ďalšej misii OSN, ktorá sa spája s pôsobením našich vojakov v zahraničí. A. Urminský pokračuje v predstavovaní stavieb E. Belluša na pohľadniciach a približuje nám jeho stavby v Trnave. D. Evinic si všima označovanie súrnych balíkov na Slovensku. Dozvieme sa tiež, aký bude Zberateľ v roku 2007. Témou dnešných Zberateľských statí je rytecký odkaz Czesława Slania, ktorý nám tlmočí R. Fischer. Tradične informujeme o rôznych filatelistických akciách, prinášame inzerciu a oznamy o zberateľských stretnutiach. Ponuka firmy Zberateľ poskytuje možnosti doplniť zbierky z oblasti hľadaných námetov aj teritórií.

Želáme vám príjemné voľné chvíle strávené s časopisom a veríme, že prostredníctvom neho sa budeme stretávať aj v budúcom roku.

Vaša redakcia

ZBERATEL[®]

Ročník XII. - 2006 • Číslo 11 • Cena 55 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Z novínok našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (6-8)
- **E. Minarovičová: Malá škola numizmatiky (11) – Byzantské mincovníctvo (3)** / Short course of numismatics – Byzantine coin production (3) / Grundschule der Numismatik – Byzantinische Münzwesen (2) (12-13)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (102)** / Short column of a phonecard collector / Kurz über den Telephonkarten (14-15)
- **I. Lužák: Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO v Nemecku** / World Heritage UNESCO in Germany / Weltkulturerbe der UNESCO in Deutschland (18)
- **J. Solava: Zvieratá v službách človeka – Koza** / Animals serving people – Goat / Tiere im Dienst der Menschen – Ziege (22)
- **J. Korený: Slováci v misii OSN ONMOT v Tadžikistane** / Slovak people in UNO mission in Tajikistan / Slowaken in UNO Mission in Tajikistan (23)
- **A. Paulinyová: Známková grafika (7)** / Postage stamp and stamp graphics (7) / Briefmarken und Entwurf von Briefmarken (24-25)
- **D. Evinic: Označovanie súrnych balíkov na Slovensku** / Labels on urgent parcels in Slovakia / Etikette an express Pakete in Slowakei (28-29)
- **A. Urminský: Stavby architekta Emila Belluša na pohľadniciach (4)** / Buildings of the architect Emil Belluš in picture postcards / Bauwerke von Architekt Emil Belluš an Ansichtskarten / (30)
- **R. Fischer: Czesław Slania – dve tváre rytca života** / Czesław Slania – two faces in the life of an engraver / supplement Collectors' articles 22 / Czesław Slania – zwei Gesichter in Leben einer Sticher/ príloha Zberateľské state č. 22)

ZBERATEĽ

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokaristov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava.
Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95
zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/44 250 149, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výťažok 55 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2006 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 550 Sk, pre abonentov z Českej republiky 982 Sk (785 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 1165 Sk (30 €), pre abonentov zo zámorských krajín 1490 Sk (52 USD).

■ **Zasielanie príspevkov a inzerátov:** Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na počítačových disketách alebo na CD. Obrázové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIFF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, z ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ Číslo 11/2006:

Redakčná uzávierka	20. októbra 2006
Do tlače zadane	26. októbra 2006
Dátum vydania	31. októbra 2006

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj začatého riadku inzerátu je 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonent čiasopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzovníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkajú materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám firma účtuje poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ. Všetkým abonentom časopisu firma poskytuje na ponúkaný tovar zľavu vo výške 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby
- z ostatných štátov Európy a Zámoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, IBAN: SK66 0900 0000 0001 7017280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- peňažnou poukážkou typu **H** v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukážkou typu **U** v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo sprievodného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Redakcia Zberateľa je na pôvodnej adrese Račianska 17,
☎ 02/44 250 149, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk
návšteva redakcie v utorok 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.
Iný termín po dohode.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATELSKÉ MATERIÁLY

■ Umenie: Dezider Milly - Krivý jarok, Moravianska Venuša

Slovenská pošta, a. s., vydala 20. 10. 2006 v emisnom rade Umenie dve príležitostné známky „Dezider Milly: Krivý jarok, 1944“, nominálnej hodnoty 37 Sk a „Moraviansku Venušu“, nominálnej hodnoty 38 Sk.

Grafickú úpravu známky a ryteckú transkripciu diela Krivý jarok vytvoril František Horniak a diela Moravianska Venuša Arnold Feke.

Známku Krivý jarok rozmerov 55 x 45 mm, vrátane perforácie (na šírku), päťfarebnou ocelotlačou z plochých dosiek a známku Moravianska Venuša rozmerov 45 x 55 mm (na výšku) štvorfarebnou ocelotlačou z plochých dosiek v náklade po 200 000 kusov vytlačila tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na upravených tlačových listoch so 4 známkami. Známky č. 385 a 386.

Súčasne boli vydané dve obálky prvého dňa vydania vrátane pečiatok prvého dňa vydania. Na FDC známky Krivý jarok je zobrazené dielo Smútok z cyklu ilustrácií (litografia, 1946, SNG Bratislava) v ryteckej

transkripcii Františka Horniaka. V pečiatke s domicilom Svidník je fragment z diela V ateliéri (1947, kresba, zo zbierok OG v Dolnom Kubíne).

Na FDC známky Moravianska Venuša je náhrdelník z obdobia gravettienkej kultúry, nájdený v jaskyni Čertova pec pri Radošinej, zostavený z prevrtnaných ulitníkov druhu *Melanopsides*, v ryteckej transkripcii Arnolda Fekeho. V pečiatke prvého dňa vydania s domicilom Moravany nad Váhom je použitý motív radiolaritovej čepce s vrubom z náleziska gravettienkej kultúry

v polohe Lopata. Obe FDC v náklade po 3 200 kusov vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, jednofarebnou ocelotlačou z plochej platne.

Národný umelec Dezider Milly, zakladajúci a najvýznamnejší predstaviteľ výtvarného umenia Rusínov-Ukrajincov Slovenska, sa narodil 7. 8. 1906 v obci Kyjov, okres Stará Ľubovňa. Výtvarné vzdelanie získal v rokoch 1926 – 1933 na Vysokej umelecko-priemyselnej škole v Prahe u profesorov J. Schussera a A. Hofbauera.

Návrat do rodného kraja po ukončení vysokoškolského štúdia spôsobil, že D. Milly sa začal detailnejšie zaujímať o okolitú krajinu a každodenný život na dedine. Dôkazom toho sú diela Orlovská krajina, 1941, Kyjov, 1942, Zásnuby, 1942, Orlovská nevesta, 1942, Pusté pole, 1944 a Predjarie v Kyjove, 1945.

Najvýznamnejšími prácami uvedeného obdobia sú diela symbolicko-melancholického charakteru. Ide o viaceré zobrazenia Blúdiacej a Krivého jarku. Dievčenská tvár, z ktorej sa zračí smútok, úzkosť, opustenosť a beznádej, je stelesnením ťažkého života na dedine a terasovito zbrázdnená homolovitá podoba kopca Krivého jarku je symbolom umelcovho rodiska. V poslednom období svojej tvorby D. Milly objavil nový moderný typ krajinomalby, ktorý spolu s námetmi Blúdiacej a Krivého jarku sú pre jeho tvorbu najcharakteristickejšie. Popri pedagogickej činnosti sa venoval malbe, kresbe, grafike, ilustračnej tvorbe a scénickému výtvarníctvu. D. Milly zomrel 1. septembra 1971 v Bratislave, kde je aj pochovaný.

Najstaršie doklady umeleckého prejavu z územia Slovenska pochádzajú z obdobia mladšieho úseku staršej doby kamennej – paleolitu. Zastúpené sú najmä drobné predmety ako amulety, závesky a koráliky. Predstavujú samostatný druh umelecko-úžitkových predmetov. Výnimočným výtvarným prejavom je nález sošky ženy so zvýraznením pohlavných znakov. Moraviansku venušu z mamutoviny vyrezal okolo roku 22 800 pred n. l., na základe datovania C14, človek dnešného typu. Na úkor iných častí tela sa snažil, aby vynikli symboly predstavujúce zachovanie ľudského rodu. Žena, ako symbol darkyne života, mala v tomto období významné postavenie v spoločnosti. A práve zvýraznenie ženských atribútov sa v období mladého paleolitu uplatňovalo na všetkých antropomorfných plastikách žien, čo dokladajú nálezy nájdené v rôznych častiach Európy. Významné nálezy mávajú často zvláštne osudy. Moravianska venuša, objavená pred druhou svetovou vojnou na otvorenom táborisku lovcov mamutov v Moravanoch nad Váhom – Podkoviči, sa dostala do Nemecka. Neskôr v Musée de l'Homme v Paríži bol vystavený odliatok. Až v roku 1967 sa originál natrvalo vrátil na Slovensko. I keď presné nálezové okolnosti nie sú spoľahlivo objasnené, ostáva Moravianska venuša dokladom umeleckého čítania a predstavuje vrcholné umelecké dielo vytvorené nositeľmi gravettienkej kultúry.

■ Inaugurácia známkov spoločného vydania s Indonéziou s námetom Bábkové divadlo

Slovenská pošta, a. s., v spolupráci s Veľvyslanectvom Indonézskej republiky pripravili na 27. septembra 2006 inauguráciu spoločného vydania známkov s námetom bábkového divadla. Na známke Indonézie je báбка Semar, Slovensko na známke predstavilo Gašparka.

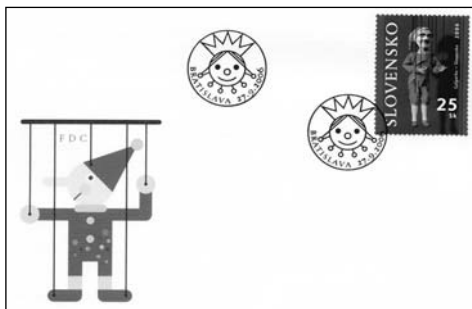
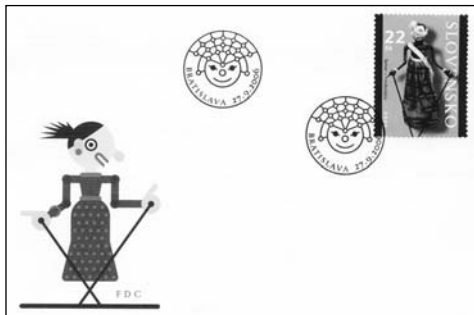
Uvedenie oboch známkov umožnilo bližšie spoznať kultúru vzdialenej krajiny, keď hostia z Indonézie otváracím tradičným tancom Ngarojeng tanečnej dvojice z Jakarty a vystúpením hudobného súboru s ľudovými nástrojmi Angklung pripravili nevšedný zážitok. Do tohto

rámca vhodne zapadlo aj vystúpenie slovenského bábkara Antona Anderleho, keď viaceré jeho bábkы ožili a vyjadрили príjemnú atmosféru celého podujatia.

Samotný krst známkov vykonali pani Emeria W. A. Siregar, chargé d'affaires Veľvyslanectva Indonézie v Bratislave – najvyššia predstaviteľka Indonézskeho veľvyslanectva a Ing. Milan Mojš – štátny tajomník Ministerstva dopravy, pošt a telekomunikácií SR (obr.).

Na inaugurácii sa tiež zúčastnili: pani Brit Lovseth – veľvyslankyňa Nórskeho kráľovstva, pán A. Guntur Setyawan – prvý sekretár Veľvyslanectva Indonézie v Bratislave, pán Made Priyadi Sentanajaya – tretí sekretár Veľvyslanec-

tva Indonézie v Bratislave a pán Peter Zsoldos z kabinetu štátneho tajomníka Ministerstva zahraničných vecí SR.

Vhodne zvolená téma spoločného vydania, vydarený výtvarný návrh a aj spoločný záujem o prezentáciu dobrej myšlienky priniesli významné oživenie našej známkovej tvorby. Azda sa takýchto pozitívnych činov v budúcnosti dočkáme viac. Môžu byť prínosom nielen pre propagáciu poštových známkov.

■ CDV: Výstava Československá pošta, telegraf a telefon 1918 – 1938

Slovenská pošta, a. s., vydala 13. 10. 2006 príležitostný

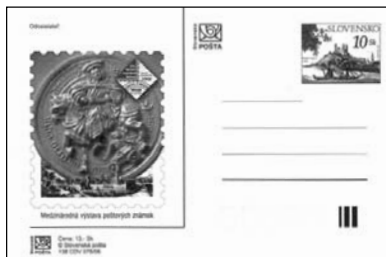
poštový lístok s natlačenou známkou „Doprava na Dunaji“ nominálnej hodnoty 10 Sk s prítláčovým motívom „Výstava Československá pošta, telegraf a telefon 1918 – 1938“.

■ CDV: Sindelfingen 2006

Slovenská pošta, a. s., vydala 27. 10. 2006 príležitostný

poštový lístok s natlačenou známkou „Doprava na Dunaji“ nominálnej hodnoty 10 Sk s prítláčovým motívom „Sindelfingen 2006“.

(Rubriku pripravil -pem-)

NOVÉ MINCE

Národná banka Slovenska vydala 26. 9. 2006 pamätnú striebornú mincu **Karol Kuzmány - 200. výročie narodenia** nominálnej hodnoty 200 Sk.

Na líci mince je v štvorcovej ploche v hornej časti v dvoch riadkoch názov štátu SLOVENSKÁ REPUBLIKA, pod ním je štátny znak a letopočet razby 2006. V strede je nominálna hodnota 200 Sk a v spodnej časti je zobrazená štylizovaná otvorená kniha s lipovým listom uprostred. Pod štvorcovou plochou vľavo je značka mincovne, uprostred je značka programu Spoločné emisie Európy (ku ktorému sa Slovenská republika touto min-

Kežmarok, sídlo ev. lýcea

cou pripojila) znázorňujúca európsku hviezdu a symbol eura a vpravo sú iniciály autorky výtvarného návrhu Márie Poldaufovej.

Na rube mince je v štvorcovej ploche zobrazený portrét Karola Kuzmányho. Pod portrétom je meno KAROL, letopočet narodenia 1806, letopočet úmrtia 1866 a priezvisko KUZMÁNY. Nad štvorcovou plochou je faksimile Kuzmányho podpisu a názov jeho cirkevnej funkcie Superintendent.

Na hrane je nápis KTO ZA PRAVDU HORÍ V SVÄTEJ OBETI...

Mincu priemeru 34 mm hmotnosti 18 g z 900 dielov striebra (Ag 900) a 100 dielov medi (Cu 100) vyrobila Mincovňa Kremnica. Náklad v bežnom vyhotovení je 4 900 ks (limitovaný náklad je max. 5 000 ks), vo vyhotovení proof 10 100 ks (limitovaný náklad je max. 17 000 ks).

Karol Kuzmány (16. 11. 1806 – 14. 8. 1866) – spisovateľ, cirkevný hodnostár, pedagóg a podpredseda Matice slovenskej, patril k ústredným osobnostiam národného, literárneho i cirkevného života na Slovensku v 19. storočí. Angažoval sa po boku štúrovcov v slovenskom národnom hnutí, roku 1849 bol členom delegácie, ktorá cisárovi Františkovi Jozefovi I. predložila dokument s národnými a štátoprávnymi požiadavkami Slovákov. Aktívne sa zúčastnil zakladania Matice slovenskej roku 1863, stal sa jej prvým podpredsedom, zaslúžil sa o všestranný rozvoj jej činnosti a prispel k založeniu slovenského gymnázia v Martine. Bol iniciátorom a organizátorom literárneho života a vydavateľom literárneho časopisu Hronka (1836 – 1838). Je autorom teoretickej práce O kráse (1836), básnickej skladby Béla (1836) a filozofického románu Ladislav (1838). Venoval sa aj duchovnej poézii, náboženskej spisbe a prekladom zo svetovej literatúry. Cisárskym Protestantským patentom sa v roku 1859 realizoval jeho návrh na usporiadanie evanjelickej cirkvi v Uhorsku.

(podľa podkladov NBS -pem-)

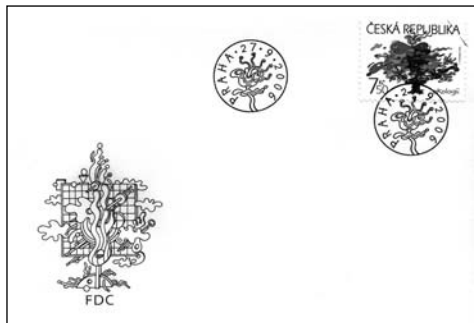
Rodný dom s pamätnou tabuľou v Brezno

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

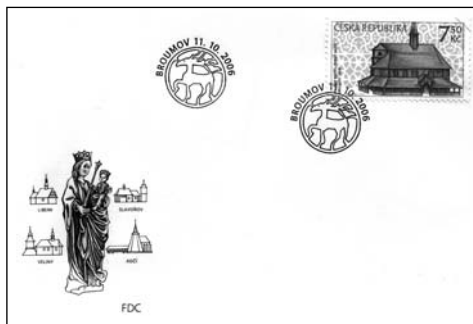
Česká pošta vydala 27. 9. 2006 výplatnú známku **Ekológia** nominálnej hodnoty 7,50 Kč, ktorá vznikla ako víťazný návrh zo súťaže na vytvorenie návrhu známky na voľnú tému, ktorú vyhlásilo pre širšiu verejnosť Ministerstvo informatiky ČR v roku 2005.

Ekológia ako vedný odbor študuje vzťahy medzi organizmami a medzi prostredím a organizmami. Ekologické správanie obmedzuje negatívne dôsledky ľudských aktivít na životné prostredie. V dnešnom svete narastajúcej materiálnej spotreby sa zvyšuje potreba ekologickej výchovy, ktorá formuje správny vzťah človeka k prírode. Symbolický strom na známke vyjadruje vzájomné vzťahy a jednotu prírody.

Znáмка rozmerov 30 x 23 mm podľa výtvarného návrhu Jaroslava Chadimu bola vytlačená viacfarebným ofsetom na tlačových listoch s 50 známkami a má katalógové číslo 0489.

Česká pošta vydala 11. 10. 2006 dve príležitostné

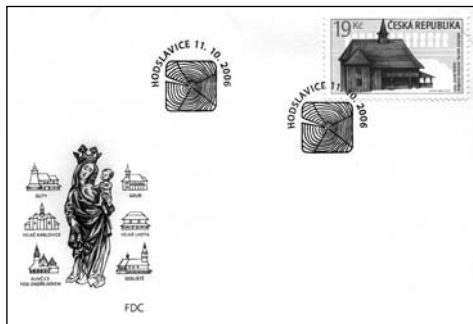
známky „Ludová architektúra – drevené kostolíky“ nominálnych hodnôt 7,50 Kč a 19 Kč.

Drevený kostol Panny Márie v Broumově – je najstaršou zachovanou pamiatkou ľudovej drevenej architektúry v Česku. Dnešná podoba kostola pochádza z rokov 1449 – 1451. Jednolodový kostol má vchody s drevenými gotickými portálmi. Vo vnútri je trámový strop s pôvodnými ornamentmi z polovice 15. storočia. Posledná obnova kostola sa datuje rokom 1811. Kresba kostolika na známke je v pozadí doplnená ornamentmi z jeho vnútornej výzdoby (7,50 Kč).

Drevený kostol svätého Ondreja v Hodslavicích – presný dátum, kedy bol postavený, nie je známy, vysvätený bol pravdepodobne v r. 1551. Je to jednolodový

vá stavba s ihlanovou vežou stojaca na mieste staršieho kostola. Pred vstupom do kostola sa nachádza pre tento druh stavieb typická podsieň slúžiaca ako útočisko pred nepriazňou počasia. Kostolík na známke dopĺňa

v pozadí náznak vyrezávaného zábradlia z jeho interiéru (19 Kč).

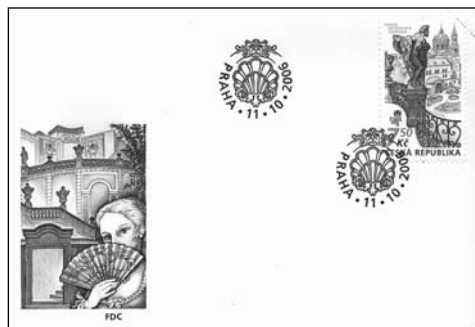
Známky rozmerov 40 x 23 mm podľa výtvarného návrhu Jana Kavana boli vytlačené rotačnou ocelotlačou v kombinácii s viacfarebnou hĺbkotlačou na tlačových listoch s 50 známkami a majú katalógové čísla 0490 - 0492.

Emisia **Praha – Vrtbovská záhrada**, vydaná 11. 10. 2006, propaguje Svetovú výstavu poštových známok PRAGA 2008 (12. – 14. septembra 2008). Vrtbovská záhrada je jednou z najvýznamnejších a najkrajších barokových záhrad v Európe. Rozprestiera sa na úpätí

Petřina pri Vrtbovskom paláci na Malej Strane v Prahe. Záhradu v talianskom štýle navrhol v rokoch 1715 – 1720 architekt F. M. Kaňka pre grófa z Vrtby. Na jej výzdobe sa podieľali význační umelci vrcholného baroka – sochár M. B. Braun, maliar V. V. Reiner a štukatér T. Soldati. Prekvapivý účinok záhrady je založený na gradácii terasových plošín spojených schodiskami a opornými múrmi

tvarovanými v krivkách charakteristických pre baroko. Strednú terasu s bazénom a vodotryskom tvorí vysoký oporný múr s dvojkrídlovým schodiskom, ktorý je

vyzdobený sochami antických bohov a barokovými vázami. Na známke je zobrazená časť tejto sochárskej výzdoby s pohľadom na Vrtbovský palác a veže chrámu sv. Mikuláša.

Známka nominálnej hodnoty 7,50 Kč rozmerov 23 x 40 mm podľa výtvarného návrhu Karla Zemana bola vytlačená rotačnou ocelotlačou kombinovanou viacfarebnou hĺbkotlačou na tlačových listoch s 30 známkami a má katalógové číslo 0492.

Časť nákladu bola vytlačená v úprave pre známkový zošitok s ôsmimi známkami a štyrmi kupónmi.

Česká pošta vydala 11. 10. 2006 výplatnú známku s kupónom **Vianočné blahoželanie** nominálnej hodnoty 7,50 Kč.

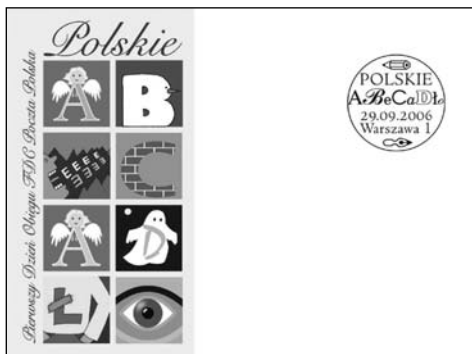

Obraz známky tvorí pohľad z vianočne vyzdobenej okna na zimnú krajinu. Za oknom na zasneženej vetvičke sedí červeno sfarbený hýl, pravý horný kupón zobrazuje otvorenú obálku, v ktorej je vložený malý darček vo vianočnej úprave doplnený textom Radostné Vánoce, na ďalších 11 kupónoch je k dátumu vydania rovnaký motív s prídavným textom Radostné Vánoce s Českou poštou. Časť nákladu bola vytlačená s prázdnyimi kupónmi, na ktorých sa dodatočne zhotovia prílače podľa želania zákazníka. Kat. číslo známky je 0493.

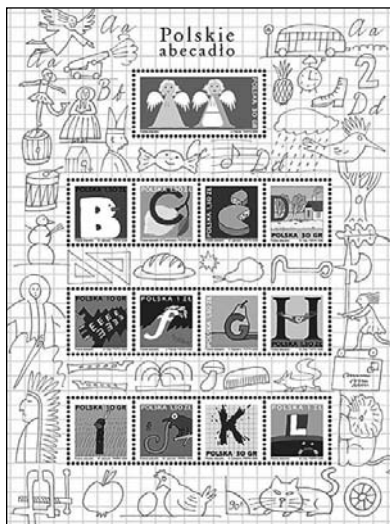
Známka podľa výtvarného návrhu Libuše a Jaromíra Knotkových bola vytlačená viacfarebným ofsetom na tlačových listoch s deviatimi známkami a 12 kupónmi.

Poľsko

Poľská abeceda je názov emisie, ktorej prvú časť Poľská pošta vydala 29. septembra 2006, krátko po začiatku školského roka. Tlačový list obsahuje 13 známok, na ktorých sa písmená radené abecedne tvarovo nepodobajú písmenám v šlabikári, ale prvákom majú

pomôcť naučiť sa ich poznávať hravou formou. Zámerom vydavateľa je aj snaha, aby sa tieto známky stali prvými v zbierke mladých filatelistov. Druhá časť emisie bude vydaná 7. novembra 2006.

Na tlačovom liste, vytlačennom ofsetom v náklade 1 mil. kusov, sú dve známky 0,10 zł, tri známky 0,30 zł, dve známky 1 zł a šesť známok 1,30 zł, ktoré navrhli viacerí výtvarníci. Súčasťou emisie je aj FDC a pečiarka dňa vydania.

Rakúsko

Rovnako rýchly ako na lyžiach je **Benjamin Raich** rýchly aj v zbieraní športových úspechov. Za 13 mesiacov sa stal nielen dvojnásobným majstrom sveta a dvojnásobným olympijským víťazom, ale aj víťazom Svetového pohára. Úspechy v takom „rýchlikovom“ tempe dosiahol doteraz len jeden Rakúšan, Hermann Maier v roku

1998. Benni Raich, 28-ročný rodák z tirolského údolia Pitz, získal doteraz šesť medailí z majstrovstiev sveta a štyri olympijské medaily. Tajom-

stvo jeho úspechov spočíva v obrovskom tréningovom nasadení a v schopnosti zachovať si chladnú hlavu v rozhodujúcich okamihoch. Tieto svoje prednosti využil v olympijskej kombinácii a potom o pár dní neskôr v obrovskom slalome.

Benjamin Raich začal zbierať úspechy už ako junior, keď v roku 1996 sa ako 18-ročný stal juniorským majstrom sveta v slalome. Trénerom bol jeho otec, ktorý viedol lyžiarsku školu. Za svoju úspešnú kariéru vďačí rodičom a sestre, bez ktorých by sa nemohol s takým nasadením venovať lyžovaniu.

Známku nominálnej hodnoty 55 centov vytlačенú hĺbkotlačou rakúska pošta vydala 23. 9. 2006 v náklade 700 000 kusov.

Tradícia **Dní nemeckých a rakúskych filatelistov** siaha až do roku 1899, keď sa v nemeckom Mainzi konalo prvé takéto stretnutie zberateľov poštových známok. Avšak už tri roky predtým, v roku 1896 v Kolíne nad Rýnom 60 klubov filatelistov z nemeckých hovoriacich území s približne so 6 000 členmi založilo Zväz nemeckých a rakúskych filatelistických klubov, ktorý bol činný do roku 1924. V roku 1921 bol vo Viedni založený Zväz rakúskych filatelistov, v roku 1924 v Mníchove Spolok nemeckých filatelistov.

Vzťahy medzi nemeckými a rakúskymi filatelistami však ostávali priateľské, a preto sa v tomto roku, v dňoch 6. až 8. októbra, uskutočnili v nemeckom kúpeľnom meste Bad Reichenhall už 107. spoločné dni.

Rakúska pošta pri tejto príležitosti vydala 6. októbra známku nominálnej hodnoty 55 centov s príplatkom 20 centov v prospech filatelistických spolkov. Znáмка bola vytlačенá rotačnou hĺbkotlačou v náklade 420 000 kusov.

Rakúska pošta vydala 9. októbra 2006 príležitostnú známku s námetom **Moderné umenie v Rakúsku – Valentin Oman**. Originálny tabulový obraz rozmerov 195 x 150 cm pochádza z cyklu „Homo sapiens“, ktorý kombinovanou technikou namaloval Valentin Oman v roku 2005. Motívom obrazu je ťažisko Omanovej tvorby – obraz človeka, ktorý je históriou a zároveň poslanstvom ľudstva.

Valentin Oman sa narodil v roku 1935 v dedinke St. Stefan pri Villachu. Ako korutanský Slovinec vyrastal v dvojazyčnom prostredí a v dvoch kultúrach. Od roku 1958 študoval na Umeleckej akadémii vo Viedni, v roku 1963 navštevoval majstrovskú triedu reprodukčnej grafiky na Akadémii výtvarných umení v Lublani. Od roku 1963 sa zúčastňoval aj zahraničných výstav. Ako slobodný umelec žil striedavo vo Viedni a vo Finkensteine pri Villachu. Pri príležitosti sedemdesiatky dostal za svoju tvorbu vysoké rakúske aj slovinské štátne vyznamenanie.

Znáмка nominálnej hodnoty 55 centov (na 2. str. obálky) bola vytlačенá ocelotlačou kombinovanou s hĺbkotlačou v náklade 420 000 kusov. (spracoval -pem-)

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK september - október 2006

dátum, domicil,
text pečiatky, autor, farba

NITRA, 22.9.2006

■ 22.9.2006 Nitra 1: **MILÉNÍUM NITRIANSKEJ SÍDELNEJ KAPITULY. 1006-2006** • Ján Vallo • čierna

■ 27.9.2006 Bratislava 1: **SPOLOČNÉ VYDANIE POŠTOVEJ ZNÁMKY INDONÉZIA - SLOVENSKO** • Vladislav Rostoka • čierna

■ 1.10.2006 Košice 1: **MEDZINÁRODNÝ MARATÓN MIERU KOŠICE 1924** • Viliam Gaál • čierna

■ 6.10.2006 Hlohovec 1: **MEDZINÁRODNÁ VÝTVARNÁ SÚŤAŽ PRE DETI** • Viktor Chrenko • čierna

■ 6.10.2006 Trenčín 1: **SLOVENSKÉ MODRÉ BARETY V SLUŽBE MIERU** • modrá

■ 7.10.2006 Teplička nad Váhom: **XXIII. DNI FILATELIE SLOVENSKA** • Ján Vallo • čierna

■ 9.10.2006 Bratislava 1, Banská Bystrica 1: **SVETOVÝ DEŇ POŠTY** • František Horniak • čierna

■ 13.10.2006 Banská Bystrica 1: **VÝSTAVA ČESKO-SLOVENSKÁ POŠTA, TELEGRAF A TELEFON** • František Horniak • čierna

■ 20.10.2006 Piešťany 1: **MORAVIANSKA VENUŠA** • Arnold Feke • čierna

■ 20.10.2006 Moravany nad Váhom: **MORAVIANSKA VENUŠA** • Arnold Feke • čierna

Emisný plán slovenských poštových známok na rok 2007

Dátum vydania	Názov emisie
7. 2. 2007	Osobnosti – Terézia Vansová
7. 2. 2007	Modra – výplatná známka
14. 2. 2007	Blahoprajná známka
15. 3. 2007	Veľká noc 2007 - Sviatky jari
21. 3. 2007	Športová známka - Tenis
18. 4. 2007	Ochrana prírody – Slovenský čuvač
18. 4. 2007	Ochrana prírody – Slovenský kopov
2. 5. 2007	EUROPÁ 2007 – 100 rokov skautingu
23. 5. 2007	100 rokov Slovenskej ligy v Amerike
30. 5. 2007	Známka deťom – Janko Hraško
6. 6. 2007	Krásy našej vlasti – Kláštor Jasov
6. 6. 2007	Krásy našej vlasti – Kláštor Horný Beňadik
27. 6. 2007	Bienále ilustrácií Bratislava
27. 6. 2007	Bratislavský hrad
27. 8. 2007	Spoločné vydanie so San Marínom
27. 8. 2007	Spoločné vydanie so San Marínom
5. 9. 2007	Technické pamiatky - Most
26. 9. 2007	Klenotnica múzeí – Nitriansky evanjeliár
17. 10. 2007	UMENIE – Ján Želibský
17. 10. 2007	UMENIE – F. X. Palko
14. 11. 2007	Vianoce 2007 – Vianočný stromček
28. 11. 2007	Deň poštovej známky – Poľná pošta

Aký bude časopis ZBERATEĽ v roku 2007?

INFORMÁCIE O XIII. ROČNÍKU ČASOPISU ZBERATEĽ A MOŽNOSTIACH JEHO PREDPLATENIA

ZBERATEĽ 2007

Časopis Zberateľ bude v roku 2007 vychádzať ako mesačník v doterajšej úprave a formáte A 5, v celkovom rozsahu 52 strán (vrátane 8 strán prílohy) + 4 strany farebnej obálky. Jeho cena bude **55 Sk za jeden výtlačok**, všetkých 12 čísiel ročníka 2006 bude stáť **660 Sk**. **Pre predplatiteľov bude však cena rovnaká ako v tomto roku**, to znamená, že **celoročné predplatné bude 550 Sk**, teda predplatitelia za cenu 10 čísiel dostanú celý ročník, spolu 12 čísiel. Celoročné predplatné je pre predplatiteľov výhodnejšie, t. zn. o 110 korún lacnejšie (pri predplatnom cena jedného výtlačku vychádza na 45,80 Sk).

Predplatiteľom časopisu aj v roku 2007 vydavateľ poskytne tradičné výhody:

- **Zlavu** na tovar zakúpený v predajni alebo v rámci zásielkovej služby vo výške 5 %.
- **Bezplatnú inzerciu** v rozsahu 5 riadkov v každom čísle časopisu.
- **Bezplatné uverejňovanie informácií** o výmenných schôdkach, klubových stretnutiach, výstavách a podobných podujatiach.

K časopisu Zberateľ budú aj v budúcom roku vydané dve prílohy. **Katalóg poštových známok a celin SLOVENSKO 2006** vyjde ako samostatná príloha a dostanú ho všetci predplatitelia. **Katalóg 19. písomnej aukcie firmy Zberateľ** bude tvoriť vnútornú prílohu časopisu.

PREDPLATNÉ S VÝHRAMI

K dnešnému číslu časopisu prikladáme aj zloženku na predplatné Zberateľa na rok 2007. Úhradu predplatného však možno vykonať aj inak (bankový prevodom, informácia je na str. 2). V každom prípade prosíme v „Správe pre prijímateľa“ uviesť účel platby **PREDPLATNÉ 2007** (550 Sk). Výška predplatného Zberateľa na rok 2007 do Českej republiky, ostatných krajín Európy a zámoria je uvedená v tiráži časopisu.

Vydavateľ aj v tomto roku ocení predplatiteľov, ktorí predplatné časopisu na rok 2007 uhradia včas, a to zaradením do žrebovania o nákupné poukážky na zakúpenie tovaru. **Do žrebovania bude zaradený každý, kto predplatné uhradí do 31. 12. 2006** (rozhodujúci bude dátum pečiatky na zložенke). Z predplatiteľov bude výžrebovaných 6 výhercov. Jeden získa poukážku v hodnote 500 Sk, dvaja poukážku v hodnote 300 Sk a traja poukážku v hodnote 200 Sk.

PESTRÝ A PRÍŤAŽLIVÝ OBSAH

V obsahu časopisu v roku 2007 nepríde k podstatnejším zmenám, takže sa čitatelia budú môcť stretnúť so všetkými doterajšími obľúbenými rubrikami, vrátane prílohy Zberateľské state. Určite zohľadníme vaše pripomi-

enky a hlasy zasielané do súťaže o Kvet zberateľa, v ktorej budeme pokračovať a pritom sa snažiť, aby mala príťažlivú podobu a aj naďalej bude dotovaná výhrami, poukážkami na nákup tovaru. Úspešný seriál Malá škola numizmatiky, vzhľadom na jeho čitateľskú odozvu, bude pokračovať a prinesie ďalšie pútavé lekcie. Aj pohľad na umelecké stvárnenie našich známok, opäť ako reakcia na čitateľský záujem, bude pokračovať a priblíži aj niektoré doteraz nepublikované skutočnosti.

Samozrejme, že úsilie o skvalitňovanie obsahu časopisu a vzostupný rast jeho úrovne bude pre redakciu v roku 2007 prioritnou úlohou. Dúfame, že ju úspešne zvládneme.

SPOLUPRÁCA S AUTORMI

Vydávanie časopisu aj v roku 2007 budeme zabezpečovať na báze dobrovoľných pracovníkov, dopisovateľov a spolupracovníkov. Preto uvítame, ak nám pomôžete napríklad aj tým, že:

- v dostatočnom predstihu pošlete na uverejnenie správy, aktuálny a informácie. Prijem príspevkov končí okolo 12. predchádzajúceho mesiaca, správy a inzercia 15. (18.-teho sa časopis redakčne uzatvára a pripravuje na vytlačenie),
 - listy budú písané čitateľne, osobitne mená a priezviská, dátumy a cudzie slová – aby nedošlo k ich skomoleniu,
 - listy na firmu a redakciu pošlete spolu v jednej obálke, ale každý osobitne na samostatnom papieri,
 - príspevky pošlete e-mailom (vo formáte WORD) alebo poskytnete na diskete, či na CD-nosiči,
 - obrazové prílohy zapožičiate v origináli alebo pošlete kvalitné reprodukcie, či e-mailom spracované v bitovej forme v nekomprimovanom móde vo formáte BMP s optimálnou rozlíšovacou schopnosťou (cca 300 dpi).
- Redakcia má povinnosť články apretovať a vyhradzuje si právo aj na ich úpravu prípadne na skrátenie (do vecného znenia inzerátov redakcia nezasahuje).

DO VIENKA ROKA 2007

Tak ako doteraz, aj v budúcom roku bude záležať na aktivitách prispievateľov i na prilive nových spolupracovníkov, ktorí budú ochotní podieľať sa na tvorbe časopisu. Dvanásťročné vydávanie vyprofiloval časopis do podoby, ktorá s nadobudnutými skúsenosťami poskytuje predpoklady úspešného pokračovania vychádzania časopisu aj v jeho XIII. ročníku. Inými slovami, redakcia bude pokračovať v osvedčených postupoch, vo všetkom, čo získalo dobrý ohlas čitateľov a čo zodpovedá krehu časopisu - prezentovať zberateľstvo ako usilujúcu, kultúrnu a spoločensky uznávanú činnosť. Súčasne však chceme mať dvere otvorené pre všetko nové a podporovať iniciatívy smerujúce k modernému poňatiu zberateľstva.

Redakcia

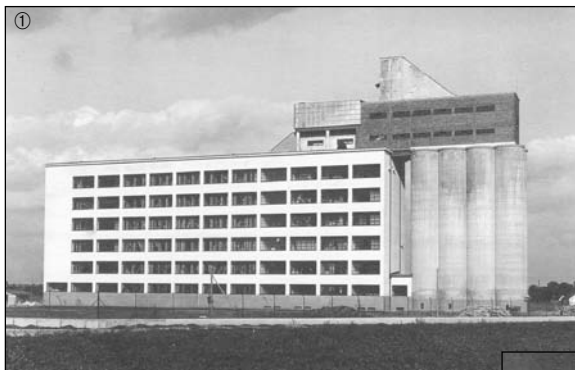
Stavby architekta Emila Belluša na pohľadniciach (4)

Rozvoj priemyslu po skončení medzivojnovnej hospodárskej krízy podnietil aj rozvoj viacerých odvetví potravinárskeho priemyslu. Na spracovanie väčších objemov pšenice a raži a zásobovanie obyvateľstva rozrastajúcich sa miest už nestačili malé mlyny a obchodné mlyny nestačili svojou kapacitou.

Vo vysoko produkčnej oblasti Trnavskej tabule sa žiadalo vybudovať nový veľkomlyn s kapacitou 150 – 200 t/24 hodín. Aj tejto úlohy sa po stavebnej stránke na vysokej funkčnej a estetickej úrovni zhostil Ing. Emil Bel-

Objekt je zapísaný do zoznamu kultúrnych pamiatok, čo sa muselo rešpektovať aj pri jeho rekonštrukcii v rokoch 1987 – 1991. Dobová pohľadnica č. 1 bola vyhotovená z negatívu nafoteného krátko po jeho dobudovaní v roku 1939.

Druhou Bellušovou stavbou v Trnave je vodojem. Tvorí primárnu charakteristickú siluetu mesta pri príchode od Piešťan. Jeho vzhľad a konštrukcie sú jedinečné. Základným tvarovým a konštrukčným prvkom je kruh. Má podobu válica (nádrž), nosné stĺpy sú kruhového a oválneho prierezu a ploché kruhové dosky – vlastne medzikružia, vytvárajú rebrovanie a pracovné či komunikačné plošiny. Tento vodojem s kapacitou cca 1 200 m³ vody vyprojektoval profesor Belluš v roku 1941 pre Trnavskú vodárenskú a kanalizačnú spoločnosť. Následne sa začalo s jeho výstavbou, pričom dostavaný bol po druhej svetovej vojne. Vodojem plní svoju funkciu aj v súčasnosti. Na pohľadnici č. 2 je tento vodojem z obdobia po roku 1960. Týmito trnavskými stavbami architekt Belluš zasiahol aj do oblasti priemyselných stavieb.

luš projektom z roku 1936. Skladba objektu pozostáva z jednoduchých geometrických tvarov – obdĺžnik, kocka, valec, trojuholník, ktoré tvoria základnú architektonickú kompozíciu. Pri príchode do Trnavy od Trstína i od Jaslovských Bohuníc stále vidno siluetu tohto znakového objektu mesta, ktorý tvorí jeho neodmysliteľnú súčasť. Architekt Belluš vytvoril vnútornú štruktúru objektu v spolupráci s odborníkmi na mlynársku technológiu, čo sa prejavilo v optimalizácii technológie. Jednotlivé technologické súbory sú v stavbe rozmiestnené tak, aby boli v smere toku materiálu, a tým sa minimalizovala medzioperačná doprava a obmedzil sa styk „čiernych“ a „bielych“ medziproduktov, výrobkov i odpadov. Pre tieto vlastnosti architektonické, stavebné a technologické sa mlyn NUPOD v Trnave stal vzorom a modelovým projektom pre výstavbu ďalších mlynov v ČSR (Čerčany). Firma Prokop (neskôr TMS) Pardubice jeho základnú koncepciu uplatňovala aj v zahraničí. Investorom tohto mlyna bola Národná ústredňa potravinových družstiev, teda NUPOD ako orgán ÚD, pre ktoré Emil Belluš projektoval „družstevné domy“ v Bratislave.

V okrese Trnava sa realizovala aj jeho ďalšia stavba, a to stredovlnný rozhlasový vysielateľ vo Veľkých Kostoľanoch v roku 1940. Tento však neviem doložiť pohľadnicou. Takéto objekty sa zrejme na pohľadniciach nezbrazovali.

A. Urminský

MALÁ ŠKOLA NUMIZMATIKY (11)

PRE MLADÝCH AJ SKÔR NARODENÝCH

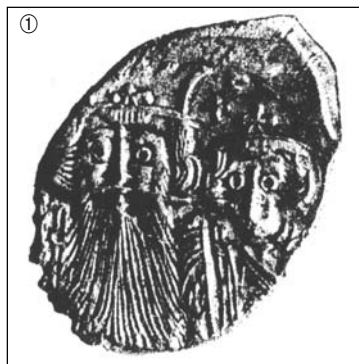
Elena Minarovičová

Pre všetky byzantské mince je charakteristické strnulé a časté zobrazovanie viacerých postáv a jednotvárnosť motívov. Rytci mincí nesústreďujú svoju pozornosť na podobizeň panovníka, na jeho tvár, ale na vonkajšie ozdoby, znaky moci, hoci kde-tu niektoré podobizne vystihujú v rámci štylizovaného prejavu i portrétné črty zobrazovanej osoby. Zdôrazňuje sa predovšetkým vonkajšok zobrazovaného cisára, jeho vyšívaný drahocenný odev, nádherná úprava účesov a parochní, šperky, drahokamy, diadémy a podobne.

Podobizne jednotlivých panovníkov sa na byzantských minciach nedajú často od seba ani rozlíšiť. Niekedy sa zjaví snaha o vyjadrenie jemnejšieho štýlu a o idealizáciu, ako to bolo napr. v 6. storočí na minciach **Justiniana I.** Poprsie tohto panovníka so širokou a okrúhlou tvárou bývalo znázornené frontálne. Až do jeho vlády sa tradične znázorňovali portréty na minciach smerom vpravo. Od roku 538, ako som už spomenula, sa tento zaužívaný spôsob zmenil. Poprsie panovníka sa znázorňuje en face s tvárou lemovanou dlhými vlasmi, siahajúcimi až na ramená zahalené plášťom. V neskoršom období to býva najmä tzv. *chlamys*, krátky plášť ozdobený malým kockovaným vzorom a upravený na jednom pleci tak, aby zakrýval druhé plece a rameno. Justinianus I. vládol dvadsaťšesť rokov a vydal veľké množstvo mincí so svojím portrétom. Jeho podobizne sa však na nich prakticky nemenili.

Počas vlády byzantských panovníkov **Justina II., Fokasa** a cisárov z rodu Herakleovcov badať úsilie o skutočné znázornenie panovníkovej tváre. Mincové portréty s fúzkami alebo bradou sú veľmi sugestívne. Strieborné mince spomínanej dynastie počas panovníkov **Constansa II.** (641 – 668) a **Constantina IV. Pogo-**

nata (668 – 685) sú pozoruhodným dokladom ikonografie byzantských panovníkov z tohto obdobia. Dvojportréty otca a syna sú veľmi zaujímavo zobrazované frontálne. V popredí je vekovo starší cisár s patriarchálnou bradou a fúzmi, v pozadí poprsie syna, bez brady a fúzikov. Znázornenie oboch panovníkov je silne štylizované. Z tváre každého vystupujú hlboko vsadené, silne zdôraznené orámované oči (obr. 1).

Averz striebornej mince Constansa II. a Constantina IV. Pogonata

Na sklonku 7. storočia, najmä od konca vlády Constantina IV. až po Theodosia III., dosahuje byzantské mincové umenie svoj vrchol.

V období macedónskej dynastie môžeme hovoriť o renesancii umenia. Jej zakladateľom bol cisár Basil I. Macedónsky (867 – 886). Znamenalo to aj podstatné zmeny v byzantskom mincovníctve. Na novej minci miskovitého tvaru ponúkala väčšia plocha rytcovi viac možností na zobrazenie nielen jednej, ale aj viacerých postáv.

Averz a reverz zlatej mince Manuela I. (1113 – 1118)

Na začiatku 11. storočia počas dynastie Komnenovcov dosahujú niektoré zlaté razby panovníka Alexia I. vysokú umeleckú úroveň. Cisár je znázornený ako celá postava, ale statickým stvárnením pôsobí už viac-menej ako majestátna socha. Takisto aj mince nasledujúcich panovníkov sú čoraz viac schematické, znázorňovanie hláv je symetrické, plošné, s veľkým zdôraznením očami. Byzantský mincový portrét je odlišný od mincí gréckych alebo rímskych. Napriek tomu poskytujú

Averz a reverz zlatej mince Jána I. (969 – 976)

byzantská minca po každej stránke veľa poučných a zaujímavých poznatkov na štúdium a poznanie mincovníctva tohto obdobia a je dokladom jeho umeleckého vývoja.

Celé umenie Byzancie, vrátane mincovníctva, silne ovplyvňovalo okolité krajiny a pôsobilo na ďalší vývoj civilizácie. Prvé razby nových barbarských kráľovstiev v Taliansku, Španielsku, Galii boli inšpirované byzantskými vzormi. Byzantské vplyvy sa veľmi významne prejavili aj v mincovníctve slovanských štátov, najmä u Bulharov, Srbov, ďalej v Rusku, Albánsku, Chorvátsku, v Čechách a na Morave. Pôsobenie byzantskej tradície sa zachovalo aj na východ do Arménska, Gruzínska, Indie a markantne sa odrazilo i v mincovníctve arabskom a tureckom.

S byzantskými motívmi sa stretávame aj na minciach uhorských, a to na arpádovských medených minciach tzv. *byzantského typu*, resp. *arabského typu*, ktoré sa razili za vlády Bela III. (1172 – 1196) a o ktorých sa zmienim v niektorom z ďalších pokračovaní.

Medené uhorské mince s byzantskými a arabskými motívmi poukazujú na silný vplyv byzantského a arabského sveta na vtedajšie uhorské mincovníctvo.

Nálezy byzantských mincí sú na území Slovenska

lilí zrejme politické a etnické pomery a zložitá situácia medzi Byzantskou ríšou a zadunajskými областami.

Nálezovú situáciu reprezentuje okrem niekoľkých ojedinelých nálezov zlatých a bronzových mincí objavenie **pokladu byzantského kupca**, v ktorom boli aj strieborné byzantské mince. Tento jediný a mimoriadne vzácný poklad zo 7. storočia, ktorý sa na území Slovenska našiel, bol objavený v roku 1937 v Zemianskom Vrbovku, okres Zvolen. Pripisuje sa byzantskému obchodníkovi alebo kovotepcovi

a predpokladá sa, že ho na tomto mieste ukryl. Poklad obsahoval strieborné nádoby, šperky a bol doplnený aj striebornými byzantskými mincami z 2. polovice 7. storočia.

V náleze sa zachovalo 18 strieborných razieb Heracleovcov – Constansa II. a Constantina IV. Pogonata. Mince majú z hľadiska numizmatického a historického

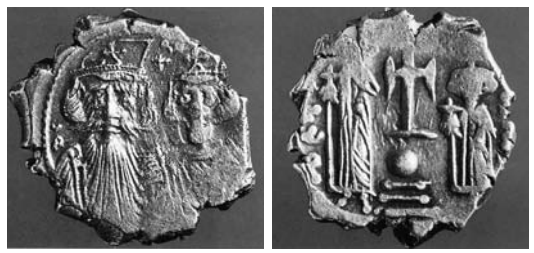
Averz a reverz zlatej mince Romana III. (1028 – 1034)

kého mimoriadne veľký význam, pretože pomohli datovať šperky a nádoby, s ktorými boli uložené. Zároveň sú pozoruhodným dokladom ikonografie byzantských panovníkov tohto obdobia.

Sedemnást strieborných miliarens patrilo cisárovi **Constansovi II.** (641 – 668) a jeden strieborný hexagram (obr. 2) mal meno jeho syna, cisára **Constantina IV. Pogonata** (6688 – 685). Poklad patrí k výrazným dokladom byzantsko-stredodunajských kontaktov na Slovensku a súbor strieborných mincí je z hľadiska výskytu v Európe výnimočný.

Byzantské mince zohrali veľkú úlohu vo vývoji peňazí v celej Európe. Základ byzantskej peňažnej sústavy prebrali postupne všetky európske štáty a sami ho potom zdokonaľovali a prispôbovali svojim hospodárskym a politickým podmienkam. Byzancia bola pokračovateľkou tradícií starovekej kultúry skoro celých tisíc rokov. V nej pokračoval antický svet až do konca stredoveku. Táto tradícia nezanikla ani po zničení Byzantskej ríše Turkami roku 1453, ale spolu s východnými Slovanmi prešla až do 19. storočia, keď podľahla vplyvom západnej kultúry.

②

Hexagram Constantina IV. Pogonata (641–668) z pokladu zo Zemianskeho Vrbovka

zriedkavé. Dosiaľ je na Slovensku evidovaný iba malý počet nálezov mincí s presnými nálezovými okolnosťami. Väčší prísun byzantských mincí na naše územie nedovo-

lení Byzantskej ríše Turkami roku 1453, ale spolu s východnými Slovanmi prešla až do 19. storočia, keď podľahla vplyvom západnej kultúry.

Geológia na TK – I. časť

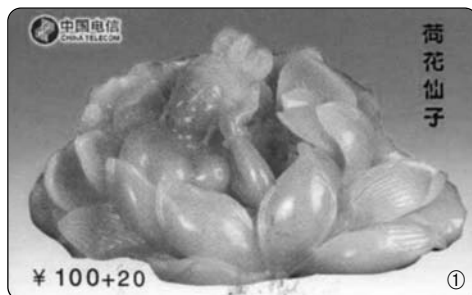
Vo viacerých predchádzajúcich MOT, naposledy v jubilejnom stom, som konštatoval, že napriek opakovaným výzvam sa nedarilo doceliť, aby do tejto rubriky pravidelnejšie prispievali aj ďalší zberatelia TK. Som rád, že dnes môžem konštatovať, že sa taký zberateľ našiel, ktorý sa bez výrazného prehovárania a dodatočných výhovoriek typu „ja to neviem, nemám na to čas“ a pod. rozhodol spracovať príspevok. Je ním pán RNDr. Peter Verdon z Prešova. Keďže povolaním je geológ, je prirodzené, že ak sa venuje aj zbieraniu TK, tak oblasť jeho záujmu je geológia na TK. Výdatným spôsobom mu v tomto koníčku už 10 rokov pomáha jeho syn Richard. Aj keď je už vysokoškôľakom, verím, že otcovi bude výdatne pomáhať aj naďalej. Súčasne dúfam, že p. RNDr. Verdon nám bude postupne ochotný priblížiť nielen oblasť geológie na TK, ale napr. aj problematiku húb na TK. Tým sa venuje nielen z pohľadu ich zbierania, ale aj fotenia. **Týmto niekoľkými vetami som chcel uviesť I. časť jeho nasledujúceho príspevku „Geológia na TK“.**

Zbieranie TK má u mňa základ v mladosti, keď som sa „venoval“ zbieraniu všetkého, od známok, cez mince, odznaky až po minerály. Útlm nastal, keď sa mi koníček stal povolaním. Po rokoch pokoja ma asi pred desiatimi rokmi k telekartám priviedol môj syn Richard. Spočiatku sme zbierali všetko, čo sme na kartách našli. Postupne sme však prešli od slovenských, českých a československých kariet až ku „špecializácii“ na geológiu. Presnejšie povedané, zbierame všetky druhy telekariet s motívmi minerálov a šperkových kameňov, fosílií, dinosaurov, ako aj zaujímavých banských či geologických objektov, ako sú napr. bane, ťažné veže, gejzíry... Okrem týchto tém zbierame TK s motívom huby, zajač, jež a slímák.

Zberateľov, ktorí sa plne venujú geológii na telefónnych kartách, veľa nepozná. Informácie sa tak získavajú ťažko a poskytujú ich hlavne internet. V tomto článku by som chcel predstavovať niekoľko zaujímavých TK s tematikou minerálov.

Napriek tomu, že prvotné poznatky to nenasvedčovali, počet vyobrazení minerálov na TK v našej databáze už presahuje štvrtú stovku. Motívom prevažnej väčšiny TK sú vyobrazenia drahokamov či polodrahokamov. Na množstve TK (najmä z Číny) sú motívom umelecké

predmety vyrobené hlavne z nefritu, mastenca a jadeitu (obr. 1), ktoré sú typické pre tamojšiu kultúru.

Pri hodnotení z pohľadu geológa možno povedať, že na telekartách sú zastúpené takmer všetky skupiny v členení systematickej mineralógie. Zo zaužívaných 10 tried delenia minerálov dosiaľ nemáme informácie len o borátoch.

Početne najzastúpenejšou skupinou (ak neberieme do úvahy čínske umenie) sú kysličníky kremíka, hlavne kremeň. Z jeho odrôd prevláda achát vďaka 10 ks brazílskej série, ametyst, citrín či tigrie oko. Nechýba ani opál zastúpený napr. austrálskou kartou s čiernym opálom, kartami z Číny, Thajska a Japonska.

Minerál na svojej TK má aj Slovensko. Ide o aragonit na TK č. 16/2000 ST zo série „Pamiatky UNESCO - Ochtinská aragonitová jaskyňa“ (katalógové číslo A 152). Kartou s podobným námetom vydali aj v Chorvátsku.

Čo sa týka zastúpenia jednotlivých štátov na TK s minerálmi a šperkovými kameňmi, evidujeme ich celkom 48, pričom v zbierke máme zatiaľ TK z 36 štátov. U nás zatiaľ jednoznačne vedie Čína (z 252 známych informácií o TK vlastníme v zbierke s týmto námetom spolu 131 ks TK), ďalej Brazília (zo 47 známych informácií vlastníme 14 TK), Japonsko (z 51 známych informácií vlastníme 26 TK), Rusko (23 známych informácií vlastníme 14 TK) atď. až po Arménsko, Čad či Botswanu, ktorá vydala TK s vyobrazením diamantu. Je to karta, pri ktorej sme zaznamenali doteraz najvyššiu požadovanú cenu 170 eur.

Medzi prvými kartami s tematikou minerály v našej zbierke bola 10 ks série poľských TK „Muzeum Ziemi PAN w Warszawie“ a 6 ks ruská (Moskovská TO) série napr. s vyobrazením jedného z najmladších drahokamov, čaroiitu, z jakutského Aldanu. Naopak, medzi posledné patria TK z Kuby a USA.

Postupne by som chcel predstaviť niekoľko sérií, ale aj samostatných TK, ktoré dokumentujú prierez toho, čo sa z mineralógie dostalo na TK.

Dnes sa bližšie zastavím pri TK Poľska a Kuby (majú jeden spoločný znak, a tým je, že zobrazujú bežné

minerály), karty z Thajska a karty zobrazujúce lad, o ktorom možno väčšina ľudí ani netuší, že je taktiež minerálom.

Polsko vydalo dve desaťkusové série verejných telefónnych kariet. Motívom prvej je jantár, presnejšie umelecké predmety z jantáru, ktoré sú súčasťou fondu múzea jantáru v Gdaňsku. V poľskom katalógu majú č. 1114 – 1123. Ide o 100-jednotkové karty nominálnej hodnoty 25 zł, ktoré boli vydané každá v náklade 131 tis. ks. Z tejto série je zaujímavá napr. karta č. 5 – akt dievčaťa. Ide o dielo Augusta Rodina vyrobené z jedného kusa jantáru, ktorý má po spracovaní hmotnosť 2,5 kg (obr. 2).

Druhá séria TK ukazuje minerály múzea Ziemi PAN vo Varšave. Ich náklad, počet jednotiek a nominálna hodnota je ako pri predchádzajúcich TK. Karty majú slušnú estetickú hodnotu a zobrazujú achát, jantár, dendridy, sadrovec, halit, hematit, ametyst, kryštál, síru a tyrkys. Hlavne dendridy (obr. 3) a síra (obr. na obálke) sú vyobrazenia, aké sme na TK doteraz viac nenašli.

Kubánske karty sú čipové a zobrazujú bežné minerály ako kalcit, kremeň či chalkopyrit. Úplným vrcholom je karta vyobrazujúca gosan. V geologickej terminológii predstavuje časť ložiska, ktorá podlieha atmosférickým vplyvom a vzniká rozkladom primárneho ložiska. Pre zberateľa minerálov je zdrojom množstva nových vzoriek, čo však upútalo autora námetu na tomto kuse rudy, mi je záhadou. V zbierke máme doteraz 8 z desiatich TK vydaných od novembra 2004 do februára 2005.

Por. č.	Názov TK	Náklad (ks)	Nominálna hodnota (\$)
1	Achát	20.000	10
2	Chalkopyrit	25.000	20
3	Jaspis	15.000	5
4	Kalcit	25.000	10
5	Kremeň	15.000	5
6	Cu - ruda	20.000	10
7	Opál	18.000	5
8	Gosan	25.000	20
9	Zeolit	?	10
10	Drevný opál	?	10

Sedem minerálov z Thajska zaraduje thajský katalóg medzi čipové TOT karty. Námetom sú drahé kame-
ne ametyst, smaragd (obr. 4), opál, topaz, zafír a granát, medzi ktoré bol zaradený aj koral. Cena kariet je 50 bathov a oproti niektorým iným thajským kartám nepatria k najvydarenejším.

Samostatnou skupinou TK sú tie, ktoré vyobrazujú obyčajný lad. Z mineralogického hľadiska je to čistý oxid. Lad na telefónnych kartách vydali napr. vo Fínsku (obr. 5), Nórsku, Švédsku, ale aj v Česku (EuroTel GO kupón P. F. 2004), Maďarsku či Polsku.

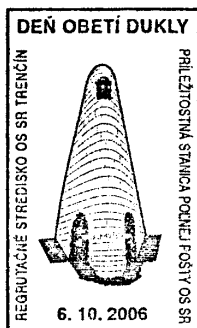
Na záver ešte spomeniem kartu, ktorá nezobrazuje minerál, ale horninu. Ide o nórsku TK a jej motívom je pieskovec.

Spracoval Dr. Verdon

Výstava Slovenské modré barety v službe mieru

Dňa 6. 10. 2006 sa v priestoroch Kulturného a metodického centra OS SR v Trenčíne otvorila výstava Slovenské modré barety v službe mieru. Výstavu pripravil a realizoval KF 52-19 v spolupráci s KaMC OS SR Trenčín, Zväzom vojakov OS SR a Klubom vojenských veteránov Trenčín a odd. kultúry MsÚ pri príležitosti Dňa OS SR a Dňa obetí Dukly.

Vystavené materiály boli vybrané z rozsiahlej zbierky Jozefa Koreného a prezentované na štyridsiati vystavných plochách podľa kritérií Výstavného

v misiách OSN a operáciách NATO a EÚ v chronologickej postupnosti tak, ako ich schvaľovala BR OSN, velenie NATO, ako aj orgány Európskej únie. Exponát obsahuje poštovo-filatelistické materiály odoslané z misií príslušníkmi ČSLA do roku 1992 a od roku 1993 príslušníkmi OS SR prostredníctvom poľných pošt OSN, USA, Francúzska, Nemecka, Holandska, Veľkej Británie, ako aj služobné obálky jednotlivých misií doplnené kasetmi príslušnej národnej jednotky. Vystavené boli aj medaily, plakety, odznaky, bankovky, preukazy totožnosti v misií, rukávové označenia jednotiek, mapy, fotografie, a tiež uniformy používané v misií UNAMSIL v Sierra Leone, UNPROFOR v býv. Juhoslávii a v Iraku v operácii Trvalá sloboda.

Regrutačné stredisko OS SR zriadilo príležitostnú stanicu poľnej pošty, na ktorej používalo dva kašety červenej farby s obrazom pamätníka na Dukle, ktorými pečiatkovali päť druhov lístkov poľnej pošty s obrazovou prílohou z misií UNPROFOR, UNAVEM, UNAMSIL, UNTSO a UNMEE. Pošta Trenčín 1 používala príležitostnú poštovú pečiatku modrej farby s obrazom príslušníka OSN a textom názvu výstavy.

Na vernisáži výstavy sa zúčastnila široká verejnosť a najmä mnohí bývalí účastníci zahraničných misií. Bolo to podujatie

celospoločenského významu, na ktorom sa podieľal klub filatelístov.

- Ky -

poriadku ZSF pre otvorenú triedu. Návštevníci výstavy mali možnosť vidieť ucelený obraz účasti Slovákov

Oznam redakcie

Redakcia prosí regionálnych dopisovateľov, aby najneskôr do 15. novembra 2006 oznámili termíny konania zberateľských stretnutí, búr a ďalších akcií, konaných v roku 2007, ktoré sú pravidelne uverejňované v rubrike **Regionálne podujatia**. Zároveň prosíme oznámiť aj prípadné zmeny termínov alebo miesta **klubových stretnutí**. Ďakujeme za pochopenie a tešíme sa ďalšiu spoluprácu

Kongres FILAPOSTEL 2006

Na prelome septembra a októbra sa v Roquebrune Cap Martin vo Francúzsku konal 4. kongres medzinárodného filatelistického združenia zamestnancov pošt a telekomunikácií FILAPOSTEL.

Na oficiálnej časti kongresu, ktorý sa konal v sobotu 30. septembra bola v krátkej prezentácii predstavená aj Slovenská pošta, a. s., a jej činnosť v oblasti filatelie.

Na záver kongresu prebehli voľby do nového predsedníctva, kde bola nominovaná aj zástupkyňa SP Monika Podolská, ktorá bola zvolená do funkcie generálnej tajomníčky.

Veľkému záujmu sa tešila sprievodná filatelistická výstava v priestoroch Radnice mesta Menton, kde filatelisti zúčastnených krajín súťažili so svojimi exponátmi.

SP na dvoch výstavných paneloch prezentovala prierez slovenskej známkovej tvorby od roku 1993.

FILAPOSTEL združuje zamestnancov pošt a telekomunikácií z celého sveta, ktorí majú záľubu v zbieraní poštových známok, pohľadníc alebo telefónnych kariet. Toto medzinárodné združenie je určené pre aktívnych zamestnancov alebo tých, ktorí sú na dôchodku.

Cieľom FILAPOSTEL je vytvoriť fórum na komunikáciu a výmenu medzi jeho členmi s rovnakou záľubou v zberateľstve. Okrem toho FILAPOSTEL vyvíja aj činnosti, ako mimoriadne predaje pre členov, školenia filatelistickej odbornej terminológie, návštevy tlačiarň poštových cien a telefónnych kariet ako aj rozširovanie digitalizovaného obežníka pre všetkých členov, ktorí majú e-mailovú adresu.

Viac o činnosti FILAPOSTEL sa možno dozvedieť na internetovej stránke www.filapostel.com

MP

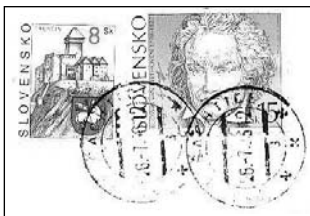
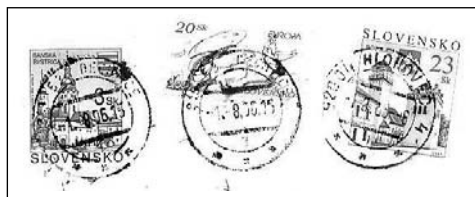
MÁTE SLOVO

Machulová filatelistická koláž

V tomto novembrovom čase, keď spomíname na svojich najbližších, čo už opustili tento svet a mnohí z nich i rôzne koníčky, chcem len v tichej meditácii, mlčky a skromne bez zbytočných slov poukázať na to, čo

môže súčasnú mládež odradiť od filatelie. Uverejnený materiál som zozbieral z obálok rôznej podnikovej korešpondencie z celého Slovenska počas krátkeho

obdobia. Som z toho smutný, lebo takto znehodnotené známky skutočne nepatria do zberateľského zberateľa.

Takýto materiál sa ozaj neoplatí zbierať. Čo na to zodpovední na poštových úradoch mesta Trnava, Nové Zámky, Šamorín, Šurany, Dubnica, Hlohovec, Senica, Šaľa, Nitra, Čachtice, Istebné, Prievidza, Turzovka, Piešťany, Dechtice a samozrejme aj iných miest Slovenska, pomáhate motivovať filatelistov?

Szalo Anton

Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO v Nemecku

Nemecká pošta vydala 4. mája 2006 príležitostnú známku nominálnej hodnoty 0,55 eura Horné stredné údolie Rýna, ktorá zobrazuje historický pohľad na St. Goarshausen, ležiaci na úpätí slávnej skaly Loreley. Romantický zámok Stolzenfels pri Koblenzi je námetom príležitostnej pečiatky dňa vydania. Od roku 2002 patrí táto krajina – jedinečné spoločenstvo vody, skál, vinohradov a budov, do svetového dedičstva UNESCO.

Ochrane svetového kultúrneho dedičstva sa UNESCO venuje viac ako 40 rokov. Podnetom na toto medzinárodné podujatie sa v 60. rokoch minulého sto-

v Aachene (Mi 2088), ktorého jadrom je osemhrianná kaplnka cisára Karola Veľkého. V priebehu rokov pribúdali ďalšie pamiatky, napr. rímsky Trier (1986), zámky a záhrady Sansouci v Po-

stupimi (1990), staré mesto v Bambergu a kláštor Maulbronn (1993), staré mesto v Quedlinburgu (1994), Bauhaus v Dessau a Weimare (1996), klasický Weimar (1998), záhradná ríša Dessau-Wörlitz (2000), kultúrna krajina údolia Labe pri Drážďanoch a radnica a socha Rolanda v Brémach (2004). Zatiaľ poslednou lokalitou, zaradenou v r. 2005, je hornogermánska-rétska limes, hraničné opevnenie, vybudované pred takmer 2 000 rokmi Rimanmi. Táto najstaršia pamiatka sa dostane na

ročia stala výstavba Asuánskej priehrady v Hornom Egypte, ktorá hrozila zničením chrámových stavieb z faraónskych čias. Vtedy UNESCO zorganizovalo záchrannú akciu, na ktorej sa zúčastnilo viac ako 50 krajín (medzi nimi aj SRN a NDR). Z tejto iniciatívy vznikla v r. 1972 medzinárodná dohoda na ochranu kultúrneho a prírodného dedičstva sveta. Doteraz ju podpísalo 181 štátov.

Titul Svetové dedičstvo je vyznamenaním a zaradenie lokalít do tohto zoznamu skúma komisia UNESCO. Kandidáti na zaradenie musia spĺňať podmienky, keď kultúrne pamiatky ako stavby, jadrá miest, kultúrne krajiny, priemyselné pamiatky alebo umelecké diela musia byť „jedinečné“ a „historicky pravé“. Prírodné pamiatky ako geologické formácie, fosílné náleziská, prírodné krajiny, rezervácie vyhynutím ohrozených zvierat a rastlín majú byť neporušené. V súčasnosti eviduje UNESCO 812 lokalít zo 137 štátov a medzi nimi 31 v Nemecku.

Ako prvý objekt z Nemecka bol do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva v r. 1978 zaradený dóm

poštovou známkou v budúcom roku v rámci námetu UNESCO.

Pohľadom do katalógu možno doplniť, že zámok Stolzenfels sa objavil na známke už v roku 1932 (Deut-

sches Reich Mi 475) a zámok Pfalz pri Kaub na strednom Rýne v r. 1947 – 1948 (Rheinland-Pfalz Mi 14, 28 a 41).

Podľa časopisu Postfrisch 3/2006
spracoval I. Lužák

Futbalová lopta vládla svetu

Tohtoročný svetový šampionát vo futbale, ktorý sa uskutočnil v Nemecku, neprítahoval len fanúšikov tejto najpopulárnejšej loptovej hry, ale jednotlivé poštové správy sa snažili originálnymi nápadmi osloviť aj zberateľov poštových známok. A to nielen samotnými

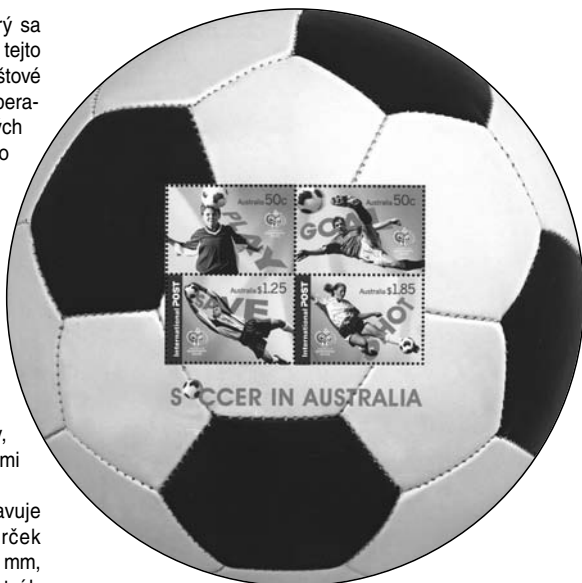

vydanými známami, ktoré si všímajú zúčastnené krajiny, ich vlajky a jednotlivých hráčov, či zachytávajú rôzne momenty hry, ale aj originálnymi tvarmi známok.

Jedným z najoriginálnejších tvarov predstavuje

okrúhly hárdček priemeru 170 mm, vydaný austrálskou poštou s vyobrazením futbalovej lopty, v ktorej strede sú štyri známky zachytávajúce niektoré herné momenty. Dve známky (50 c) sú určené na listy

v miestnom styku, dve (1,25 \$ a 1,85 \$) na listy v medzinárodnom styku.

Zvláštna je aj známka Bosny a Hercegoviny, keď okrem normálnej perforácie má ešte ďalšiu v tvare kruhu, hoci nejde o originálny nápad, pretože k šampionátu v roku 1998 francúzska pošta vydala známku v podobnej úprave.

rk

Vydarené stretnutie

V dňoch 8. až 10. septembra 2006 sa v Banskej Bystrici uskutočnilo spoločné stretnutie členov Slovenského filatelistického spoločenstva (SFVS) a Maďarského filatelistického spoločenstva (MAFIT). K stretnutiu bol vydaný súbor prednášok v slovenskom a maďarskom jazyku.

Prvá prednáška v podaní Jozefa Koreného bola zameraná na poštovú históriu Kysúc od roku 1750. Hubert Dobál priblížil záhadu jednej červenej banskobystrickej pečiatky NEUSCHL. Michal Kiššimon hovoril o histórii Harmaneckých papierní, o používaní vodoznaku (priesvitky) a o všetkom, čo súvisí s poštou Harmanec.

Druhý blok prednášok otvoril riaditeľ Poštového múzea v Banskej Bystrici Dr. Štefan Kollár, pokračoval historik a archivár Lajos Horváth z Budapešti, keď svoj príspevok nazval: Hovorme jednotným vedeckým jazykom o poštovej histórii Zakarpatskej Ukrajiny. O nových údajoch o používaní poštových pečiatok na území Uhorského kráľovstva hovoril Peter Csicsay. Provizórne pečiatky na Slovensku v rokoch 1945 a 1946 boli témou príspevku Juraja Pálku. Jaroslav Kubénka hovoril o perfinoch z územia Slovenska na známkach Uhorska a Slovenska.

Prednášky sa vydarili a ako s humorom poznamenal pán Horváth, dôkazom toho bolo, že nikto na nich nezadriemal. Záverom si účastníci priali aj ďalšie takéto stretnutia spriaznených duší filatelie.

Jozef Soláva

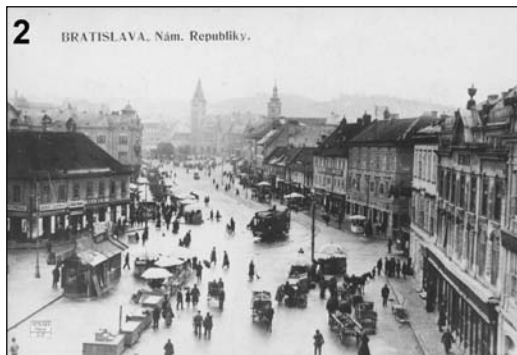
Ad: Stavby Emila Belluša na pohľadniciach v Bratislave (2)

Články uverejnené v Zbierateľovi č. 8 a 9 by som rád doplnil a poopravil nasledujúcimi informáciami:

Tzv. družstevné domy Emila Belluša na dnešnom Námestí SNP v Bratislave boli postavené na mieste štyroch domov pôvodnej zástavby (pohľadnica č. 1 – rok

1905, pohľadnica č. 2 – dvadsiate roky 20. storočia). Išlo o dva dvojposchodové domy (vtedajšie popisné čísla 14 a 15) a dva jednoposchodové domy (popisné čísla 12, 13).

Z dvojposchodových domov bol známy prvý (na rohu Námestia SNP a Špitálskej ulice), tzv. Walkov dom, kde po dlhé roky existoval jeden z najznámejších preš-

porských hostincov U zlatej husi. V čase, keď vznikol záber na pohľadnici č. 1, už hostinec neexistoval, ale zachoval sa pekný vývesný štít na nároží budovy.

Z Bellušových domov postavili v rokoch 1934 – 1935 súčasne dva architektonicky veľmi podobné a výškou rovnaké objekty (pohľadnica č. 3, s poštovou pečiatkou

26. 9. 1936). Lavú budovu – Ústredný družstevný dom a pravú – Rolnícky dom a Rolnícku vzájomnú pokladnicu. Namiesto pôvodnej budovy medzi nimi postavili roku 1937 objekt Zväzu hospodárskych družstiev (pohľadnica č. 4).

Tým by som aj mohol skončiť. Je tu však jedna zaujímavosť, na ktorú zatiaľ nemám jednoznačnú odpoveď. Ak si dobre všimneme, na pohľadniciach č. 1 a 2 sú dva z pôvodných objektov dvojposchodové. Na pohľadnici č. 3 je posledný pôvodný objekt štvorposchodový a má úplne zmenenú fasádu. Kto, kedy a prečo pôvodný objekt prestaval, je zatiaľ veľkou neznámou.

Jednou z možností je, že pri výstavbe prvých dvoch družstevných domov prestavali aj zostávajúci pôvodný objekt medzi nimi. Je len otázka, prečo by to vtedy robili, keď objekt o dva roky zbúrali a namiesto neho postavili tretiu družstevnú budovu.

Július Cmorej

Ešte k príspevku Osudy pomníkov M. R. Štefánika

Na poznámku k článku o osudoch pomníkov M. R. Štefánika v č. 9, v ktorej pán Jozef Jankovič spomenul sochu v Považskej Bystrici a vyzval čitateľov o jej pohľadnicu, reagoval aj autor pôvodného príspevku pán Ján Maniaček. Poslal do redakcie pohľadnicu a niekoľko ďalších zaujímavých informácií, keď niektoré údaje mu poskytol priamo Mestský úrad v Považskej Bystrici.

Postavenie sochy M. R. Štefánika iniciovalo v roku 1935 vtedajšie Okresné zastupiteľstvo v súvislosti s postavením orlovského mosta. Na jej výstavbu požadovala Slovenská umelecká beseda a Združenie slovenských umelcov v Bratislave vypísanie súťaže. Súťaž bola vypísaná na zhotovenie základov pomníka. Boli predložené ponuky piatich firiem, pričom samotnú sochu mal vytvoriť akad. sochár Vojtech Ihříský.

Koncom roka 1936 sa uskutočnili finančné zbierky, keď prispeli podniky, závody a rôzne organizácie. Zbrojovka Brno, závod Považská Bystrica prispela čiastkou 7 000 Kč,

stene bol nápis z travertínových písmen DALI STE ŽIVOT ABY NÁROD OŽIL a doska s menoslovom padlých v 1. svetovej vojne.

Socha bola odhalená 5. mája 1940. Pri jej odhalení bol prítomný aj autor akad. sochár V. Ihříský, ktorý sochu občanom mesta nakoniec daroval.

Samotný autor spomínal takto: „V roku 1938 som vytvoril sochu M. R. Štefánika v Považskej Bystrici. Bola 10 m vysoká, s podstavcom a násypom v celkovej výške 26 m. Okres bol chudobný, nemali potrebnú sumu, zriekol som sa teda autorského honoráru, aby som uctil nášho veľikána. Môj dar obnášal vtedy hodnotu 450 000 korún. A tento môj dar, pamätník lásky a úcty, vyhodili v roku 1955 dynamitom do vzduchu! Snáď len matka pri strate dieťaťa môže byť tak bolestne zasiahnutá...“.

V roku 1991 bol Ulica P. Jilemnického v Považskej Bystrici opätovne pomenovaná na Ulicu M. R. Štefánika.

(red.)

výbor okresu Považská Bystrica poskytol 25 000 Kč, od občanov a obce sa vyzbieralo vyše 10 000 Kč.

Socha bola vytesaná z pieskovca na hranolovom podstavci stojacom na kruhovom stupni. Celková výška sa udávala aj 17 m. Umiestnená bola na styku dvoch cestných násypov vedúcich od železničnej stanice a mesta na most cez Váh. Medzi násypmi bol vysadený park, ktorého zvyšky sa zachovali dodnes. Plastiku dotvárala na úrovni parku monumentálna stena v mierom oblúku. Poza nej bolo obojstranné schodisko. Na

Oprava

Pri prepisovaní príspevku I. Lužáka: 400 rokov Rembrandta, uverejneného v predchádzajúcom čísle Zberateľa na str. 22 sme namiesto správnych 1 000 kresieb uviedli len 100. Redakcia sa ospravedľňuje autorovi aj čitateľom.

Zvieratá v službách človeka – KOZA

Kozy spolu s ovcami boli prvými zvieratmi, ktoré si pračlovek skrotil a zdomácnil. Stalo sa tak už v dávnom veku, skôr než si človek skrotil psa. Severozápadne od Mŕtveho mora v údolí rieky Jordán stála už v 9. tisícročí pred n. l. osada, ktorá sa volala Jericho. Osád už vtedy bolo viacero, ale táto bola zo všetkých najrozsiahlnejšia. Podľa počtu nájdených základov hlinených pravouhlých domov tam žilo asi tritisíc obyvateľov. Spoločivejšie podklady pochádzajú z obdobia neolitu vyše 7 000 rokov pred narodením Krista. Jaskynné maľby a niektoré pozostatky zvierat sa odhadujú na viac ako 5 tisíc rokov pred n. l. Vykopávky potvrdzujú, že obyvatelia sa zaoberali pestovaním obilia a vokol ich príbytkov sa už potulovali kozy, psy a azda aj mačky. Podľa nájdených kostí boli hlavným zdrojom mäsa gazely. Naloviť dostatok gazelieho mäsa pre tisíc ľudí by lovcom dalo zrejme veľa námahy. Omnoho pravdepodobnejšie je, že roľníci chytali živé zvieratá a chovali ich.

Podme však v čase o tisíc rokov dopredu a pozrime sa opäť do Jericha. Čo sa tam za ten čas zmenilo? Vo vykopávkach už prevládali kozie kosti. Asi preto, že kozy sú na chov omnoho súcejšie ako ostatné, v tej dobe dostupné zvieratá. Kozy sa v zajatí dobre rozmnožovali. Vtedy sa ľudstvo práve dopracovalo k jednému zo svojich najväčších medzníkov.

Rôzne plemená kozy domácej vznikli pradávny m krížením viacerých druhov hôrných zvierat, predovšetkým vyhynutej kozy keltskej *Capra prisca* a kozy bezoárovej *Capra aegagrus*. Tieto kozy žili v niektorých pohoriach východnej Európy, strednej a južnej Ázie. Koza bezoárová žila totiž tam, kde boli najlepšie pod-

mienky na utváranie prvých gazdovstiev. Areál, kde tieto kozy žili, sa takmer navlas kryl s rozšírením divého obilia, tak je celkom prirodzené, že človek siahol po tom, čo bolo poruke.

Pomerne významné miesto mali kozy v gréckej mytológii, boli súčasťou mnohých legiend. Starogrécky boh lesov a ochrancu stád Pan bol zobrazovaný s kozími rohmi i nohami. Jeho otec, boh Dionýz, bol oddojený kozím mliekom. Najvyšší boh Zeus, vládca neba i hromu, jazdil na koze, ktorá sa volala Amalthea. Za dobré služby sa jej odmenil tak, že ju premenil na

jasne žiarivú hviezdu Capellu.

Ani starobiblické obdobie sa nezaobišlo bez väzieb s kozami. Archa zmluvy bola zabalená v kozích kožkách a pokrytá látkou z mohéru. V časoch Mojžišových bol rituál obetovania spojený nielen použitím kozliatok ako obetných zvierat, ale časť z nich sa vtedy vypustila zo zajatia do voľnej prírody. Ani v obdobiach novodobejších dejín kozy neupadli do zabudnutia. V určitej dobe boli prenasledované, lebo vraj stelesňovali diabla.

Nemecký odborník na chov kôz napísal, že „koza je krava drobného občana“. Toto synonymické prirovnávanie kozy, na prvý

dojem znevažujúce, sa vôbec nelíši od nášho, že koza je krava chudoby. Kozy sa chovajú poväčšine len jednotlivito alebo len v menších počtoch u chovateľov. Koza bola naozaj medzníkom vo vývoji človeka, sprevádzala ho po tisícročia ako potravinová základňa i ako nosič ľahších bremien primeraných k fyzickým schopnostiam tohto nenáročného zvierata.

Jozef Solava

Slováci v pozorovateľskej misii OSN ONMOT v Tadžikistane

Misia pozorovateľov OSN v Tadžikistane bola jednou zo sedemnástich operácií OSN na udržanie mieru, ktoré práve v roku 1994 prebiehali v rôznych častiach sveta. Zmeny po roku 1985 v ZSSR ovplyvnili politicko-spoločenské premeny aj v jednotlivých zväzových republikách, medzi ktoré sa zaradil aj Tadžikistan. Vo februári 1990 vznikli konflikty medzi ruskými a tadžickými skupinami obyvateľov v hlavnom meste Dušanbe, pri ktorých bolo usmrtených niekoľko desiatok ľudí. Následne sa začal exodus ruskej a ukrajinskej inteligencie z krajiny, čo spôsobilo ekonomické a sociálne problémy.

Po dvojnásobnej výmene prezidentov a po dlhých týždňoch demonstrácií sa začala v Tadžikistane občianska vojna. V období od mája do novembra 1992 bolo 18 500 ľudí zabitých a celkový počet utečencov presiahol 800 tisíc. Zmeny vo vedení štátu odmietala islamsko-demokratická opozícia, ktorá bola vytlačená do autonómnej oblasti Gorno – Badaksanu vo východnej časti Tadži-

dy. Na základe týchto dohôd a odporúčania generálneho tajomníka OSN Bezpečnostná rada OSN rezolúciou č. 968 zo 16. 12. 1994 rozhodla o ustanovení misie pozorovateľov v Tadžikistane s názvom UNMOT (United Nations Mission of Observers in Tajikistan). Misia UNMOT bola vojensko-civilnou misiou, ktorá nebola len čistou pozorovateľskou misiou so zodpovednosťou iba za „pozorovanie a hlásenie“, ale tiež pomáhala a asistovala znepriateleným stranám v udržiavaní prímeria a pri mierovom riešení situácie.

Veliteľstvo UNMOT bolo dislokované v Dušanbe. Veliteľmi vojenských pozorovateľov boli brig. gen. Tengku Ariffin z Malajzie, gen. Hasan Abaza z Jordánska a brig. gen. John Hvidegaard z Dánska. Misia pozostávala z niekoľkých stanovísk rozmiestnených na území Tadžikistanu. Vojenský pozorovateľia vykonávali svoju činnosť neozbrojení. Misia mala 120 vojenských pozorovateľov, 68 pracovníkov medzinárodného štábu a 143 štátnych štábných pracovníkov.

Vo vojenskej zložke misie UNMOT malo zastúpenie 14

krajín, medzi nimi aj Česká republika, ktorá tam mala dvoch vojenských pozorovateľov, z ktorých jeden bol kpt. Ing. Roman Jancík z Vydrny pri Púchove. V civilnej zložke misie sa vo funkcii zvláštneho zmocnenca generálneho tajomníka OSN vystriedali Ramiro Piriz – Ballon, Gerd Dietrich Merren a Slovák Ján Kubiš, neskorší GT OBSE a súčasný minister zahraničných vecí SR. V misii bol od 17. 6. 1998 do 15. 6. 1999. V civilnej zložke bolo zastúpených 27 krajín, medzi nimi aj Slovensko s dosiaľ s najvyššou funkciou v misii OSN. K stabilizácii pomerov v Tadžikistane prispela Komisia národného zmierania. UNMOT významne prispela k procesu implementácie politických a vojenských dohôd v Tadžikistane ako predpokladu vytvorenia stability a prosperity v tejto ázijskej krajine. Ako skoro v každej misii, tak aj v misii UNMOT boli straty na životoch z radov pozorovateľov. V rokoch 1994 – 1998 to bolo sedem osôb.

Poštový styk príslušníci UNMOT uskutočňovali priamo z Dušanbe cez kontaktnú adresu UNMOT No 7. Gorky Street, Dushanbe 734025 Tajikistan, aj s použitím služobnej obálky s textom United Nations Mission of Observer in Tajikistan so znakom OSN alebo cez USA s adresou UNMOT P. O. BOX 4853 Grand Central Station New York, N. Y. 10163 – 4853 – USA.

Jozef Korený

kistanu (Pamíru) a severného Afganistanu.

Občianska vojna sa začiatkom roka 1993 skončila. V januári 1993 Rusko, Tadžikistan, Kazachstan, Kirgizstan a Uzbekistan podpísali spoločnú dohodu o vnútornej obrane Tadžikistanu. Dohodli sa pritom na rozmiestnení jednotiek Ruskej federácie pozdĺž tadžicko-afganskej hranice a vo vnútri Tadžikistanu pod velením Spoločenstva nezávislých štátov s názvom Mierové sily SNŠ.

V apríli 1993 OSN vyslala malú skupinu svojich politických, vojenských a humanitných pracovníkov a zvláštneho zmocnenca GT OSN pre Tadžikistan R. P. Ballona. Rokovania o mierovom riešení situácie v Tadžikistane sa uskutočnili v Moskve, Teheráne, Islamabad a Alma-Ate. Dohodou o dočasnom zastavení ozbrojených akcií bola ustanovená Spojená komisia pre dohľad nad dodržiavaním doho-

Pramene: 1. Komissija po nacionalnom primereniju jeji funkcii i polnomočija – Dušanbe 1998 (Commission on National Reconciliation its functions and powers). 2. News about peace (Documents), Dušanbe, 1998. 3. United Nations Mission of Observer in Tajikistan (UNMOT) 1994 – 1998 serving for Peace in Tajikistan, Dušanbe 1998, Newsletter 15, 28. 2. 1999 No 34. 4. Hoinig Gottfried, Ing. Obstit.: Geisel in Tadschikistan, Militär und Philatelie 199, 200 / 2002.

Známka a známková grafika (7)

V skladbe emisných plánov šesťdesiatych rokov, v tomto vrcholnom období budovania socializmu, prevažujú námety budovateľské. Početné je tiež zastúpenie tém, ktoré sú v emisných plánoch československého vydavateľa tradičné. Časté sú portréty významných kultúrnych osobností, šport, flóra, fauna, výskum vesmíru. Objavujú sa aj námety menej obvyklé: svetový boj proti malárii, boj proti hladu, ľudové umenie, historické zbrane, erby, archeologické objavy. Známky pripomínajú významné výročia a medzníky histórie tak isto ako aktualizujú kolektívne dianie. Znáмка sa stala dokladom takej významnej udalosti, ako je schválenie novej socialistickej ústavy a premenovanie štátu na ČSSR.

Z hľadiska formotvorného doznieva v tomto období konvenčné poňatie známky. Súčasne nám bohatá československá známková tvorba tohto obdobia predkladá množstvo príkladov nového, tvorivého, objavného výtvarného prejavu. U mnohých tvorcov dozrieva vykryštalizovanie vlastného osobitého výrazu a vyhranenejší výtvarný názor na známku. Oproti klasickejmu poňaniu známky kompozície presadzuje sa voľnejšia kompozícia, neviazaná uzatvárajúcim rámčekom alebo pravidelným štvorholníkom pozadia, ktorá je ale oveľa náročnejšia na jednotnosť skladby a vyváženosť celku. Pod vplyvom modernistických trendov vo voľnej tvorbe sa známková grafika stáva uvoľnenejšia v skladbe, modelácii, výraznejšia v obrysoch, odvádzenejšia v abstrahovaní. Vplyvom iných druhov užitočnej grafiky ako sú knižná, plagátová, propagačná tvorba, v známkovej tvorbe sa čoraz častejšie uplatňuje riešenie graficky čisté, s výhradným použitím znaku, symbolu alebo písma a so symbolickým využitím farebnosti.

Osobitým príkladným spôsobom rieši známkové portréty Karel Svolinský. V dôsledne líniovom prejave je príkladný prístup Jiřího Švengsbíra. V kompozičnom rie-

šení a výraznejšom grafickom využití farebných plôch je objavná tvorba Josefa Lieslera. Významná je tvorba Ja-

roslava Lukavského, ktorému sa dostalo aj svetového

uznania. Znáмка 25 rokov OSN bola ohodnotená ako najkrajšia známka roka 1970 vo svetovom meradle, keď získala cenu Francobolo d'oro.

V tomto období sa významným spôsobom rozširujú možnosti tlačových techník. V svetovom meradle dominantnou sa stáva originálna československá metóda viacfarebnej umeleckej ofocelotypy. Jej technické možnosti sa využívajú najmä pri náročnej transpozícii umeleckých diel na známkach. Táto unikátna umelecká transpozícia umožňuje reprodukovat tvorivým ručným postupom i formátovo rozsiahle umelecké diela, ktoré pôvodne neboli určené na známku a predstavuje ich ako originálne grafické rytecké miniatúry. Sú vytvárané príslušníkmi Pražskej ryteckej školy na mimoriadne vysokej technickej i umeleckej úrovni. Rytci v tomto období smerujú k vytvoreniu nového slohu v rytine. Príkladnými sú rytiny Jiřího Švengsbíra, Josefa Herčíka,

Bedřicha Housu, Jindru Schmidta, Miloša Ondráčka a Jana Mráčka.

Skupina slovenských tvorcov známky sa v tomto období rozrástla o významných grafikov. Popri tvorbe Jozefa Baláža, Aurela Kajliča a Antona Hollého sa na vytvorení známky podieľal Martin Benka a v známkovej grafike sa početnejšími realizáciami prezentovali i Albín Brunovsky a Vincent Hložník. Autorský rad slovenských známkových grafikov doplnili v šesťdesiatych rokoch grafici Ernest Zmeták, Emil Sedlák, Ladislav Guderna a Miloš Urbásek.

V tomto decéniu prvými známkami slovenských tvorcov bola štvornámková emisia II. letná spartakiáda priateľstvených armád. Na tvorbe známok sa autorsky

sféru zápolenia dotvára tvar dychácieho pretekára.

Výrazná osobnosť slovenského výtvarného umenia Martin Benka je autorom známky Jura Jánošíka, ktorá bola vydaná v roku 1963 pri príležitosti 250. výročia úmrtia národného hrdinu. Zobrazená polopostava má všetky charakteristické znaky Benkovej tvorby. Výraznú pevne modelujúcu kresbu, typickú benkovskú štylizáciu, farebnosť zdôrazňujúcu národného ducha postavy. Rytcom známky je J. Mráček, ktorý so zmyslom pre hutnú líniu vrypu a s pochopením pre monumentálny tvar dal v rytine vyniknúť prednosťami Benkovej predlohy.

Aurel Kajlich vytvoril známku k 100. výročiu Matice slovenskej. Alegorický figurálny motív troch národne čítaných polopostáv je doplnený lipovou ratolesťou, situovanou na okraj kompozície, mimo významového centra. Na známke nie sú ideálne vyvážené písomové a kresbové časti.

Známkou s portrétom Juraja Palkoviča od toho istého autora je proporčne, kompozične i kresbovo zvládnutá oveľa lepšie. Kaj-

lich vytvoril v portréte národného dejateľa šťastnú verziu klasického portrétu. Po dlhom čase, presnejšie od roku 1954, je to prvý portrét, ktorý na známku vytvoril slovenský výtvarník. V oceľoryteckom spracovaní J. Švengsbíra je známka typickou ukážkou klasickej portrétnej rytiny.

Podľa Rudolfa Fischera v tomto období sa „programovo a cielavedome rozšírila tematická oblasť vydávaných známok v ich nevyhnutnej národnej diferenciácii, v ktorej dôležitú úlohu zohrala i emisná prax spočívajúca vo vyhľadávaní a rastúcom zapájaní nových umelcov zo Slovenska“ (Známková tvorba v kontextu štyridsiaty let socialistického vývoje. Československé spoje, Nadas, Praha 1986, s. 150).

Antónia Paulinyová

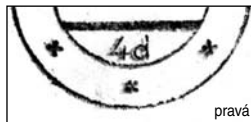
podieľal Jozef Baláž, rytecky J. Goldsmied, J. Mráček, B. Housa a L. Jirka. Rozkresbu pre prvú známku vytvoril J. Schmidt. Vari aj preto sa v ryteckej realizácii vyskytujú malé rozdiely, najmä vo výraznosti obrysových línií a plasticite oblín. Napriek zjednocujúcemu rozmiestneniu nápisov, ktoré sú podložené farebnými plôškami, nie je pôsobenie známok jednotné. Pôsobivé je zobrazenie závodov v plávaní štafiet, z vody sa vynára iba ruka zvierajúca zbraň (v úlohe štafetového kolíka) a atmo-

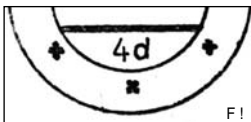
„Vzácné“ celistvosti

Prednedávnom som dostal na skúšanie dve celistvosti – boli to dva listy ofrankované najvyššími hodnotami pretačovej série Slovenský štát 1939. Už pri prvom prezretí som zistil, že známky na týchto listoch majú falošné pretače. Aby som to však spresnil, pretače na týchto známkach sú celkom „slušne vyrobené“ a hovorme im pražské pretače, pretože ako som pred rokmi zistil, zhotovovali sa v Prahe. Pochopiteľne výrobcovia ich začali rozširovať nielen v Protektoráte, ale najmä ich dodávali na Slovensko, kde tieto známky mali v rokoch vojny dobré cenové relácie, a tak presuny týchto známok na Slovensko boli pochopiteľné.

Vo svojom archíve som zistil, že takéto celistvosti som mal v rukách už pred dvadsiatimi rokmi. Falzifikátori museli byť v tejto oblasti „profíci“, pretože nedodávali iba známky s falošnou pretačou, ale vyrábali a dodávali aj celistvosti s takýmito známkami. Bol to pre nich určite dobrý obchod, keď z desaťkorunovej známky vyrobili

pravá

F1

pretačou známku za niekoľko stoviek a pri výrobe celistvosti cena išla podstatne vyššie.

Pri bližšom zisťovaní som konštatoval, že na predložených listoch sú pravé iba nálepky – rekomandačná a expres, všetko ostatné je falošné, teda aj pečiatky.

Opisovať falošné pretače je úplne zbytočné, ten, kto zbiera Slovenský štát, väčšinou zistí rozdiel medzi pravou a touto falošnou pretačou.

Zaujímavejšie sú však pečiatky, ktoré sa falzifikátori snažili okopírovať a vyrobiť podľa pravých pečiatok.

Avšak aj pri ich veľkej snahe sú pri porovnaní s pravou pečiatkou rozdiely viditeľné. Pečiatka BRATISLAVA 1 s rozlišovacím znakom 4d existovala, a tak vyrobili kópiu tejto pečiatky. Pri zväčšení však vidieť rozdiel práve v znaku 4d a čísliciach v dátume. Dokonca aj „príchodia“ pečiatka PRAHA 1 5c na zadnej strane je falošná. Najmä na číslici „9“ (v leťopočte „39“) oboch pečiatok vidieť rovnaký „rukopis“.

Pretože cena takejto celistvosti je dnes pomerne vysoká (aj napriek tomu, že ako listová zásielka je prefrankovaná), je veľkým rizikom kupovať takéto materiály bez overenia znalcom. Žiaľ, stále sa nájdu zberatelia,

ktorí pri ponúkaní takejto celistvosti „naletia“ predávajúcemu, ktorý ju ponúka za neprimerane nižšiu cenu a pritom si vymyslí nejaký príbeh o náhodou objavenej pozostalosti. Zbierateľ potom kúpi a až neskôr zistí, že sa pri kúpe nechal dobehnúť, keď kúpil falošnú vec za pár tisíc, a pritom predávajúceho vôbec nepozná.

Preto, vážení zberatelia, dávajte pozor, čo kupujete. Nechajte si vzácnejšie veci odskúšať alebo žiadajte predávajúceho, aby ich on nechal overiť. Predávajúci takýchto celistvostí už pozná mentalitu zberateľov, preto ponúkne „výhodnú“ cenu a k tomu pridá nejaký dôveryhodne znejúci príbeh o ich pôvode. Preto, ako sa vraví, radšej aj trikrát „merať“ a až potom sa rozhodnúť kúpiť, pretože neskôr hľadať predávajúceho býva často neúspešné.

Argentínska známka má 150 rokov

Vydaním príležitostnej známky a hárčeka Argentínska pošta 19. 8. 2006 oslávila 150. výročie existencie vlastných poštových známok. V obraze známky nominálnej hodnoty 75 c sa nachádza rukou písané 150

Años a červená kruhová pečiatka mesta Corrientes s dátumom 21. 8. 1856. Jednoznámkový príležitostný hárček prináša reprodukcii prvej známky v rôznych obdobiach a s rôznymi pečiatkami, a starú poštovú obálku, ktorých pozadie dotvára historický pohľad na Corrientes z r. 1855 – 1856 a poštový kuriér s koňom z tohto mesta z tohto obdobia.

Reorganizácia argentínskych národných poštových úradov sa začala v r. 1854, keď ešte národ nebol jednotný. Okrem iných vecí bola zavedená úhrada poštovného vopred – odvtedy museli byť všetky poštové zásielky označené pečiatkou FRANCA. Prvou provinciou krajiny, ktorá vydala poštové známky s leptom 21. 8. 1856, bola práve Corrientes. Predchádzalo tomu však aj niekoľko neúspešných pokusov. Dovtedy jednotlivé argentínske provincie vykonávali svoje vlastné poštové služby.

Vydanie poštových známok v provincii Corrientes nariadil guvernér J. G. Pujol a P. E. Coni, riaditeľ provinčnej tlačiarne, bol poverený vytlačením známok. Dal prednosť kníhtlači pred litografiou, pretože litografické diela sa dali ľahšie falšovať. Na scénu vstúpil aj Matias

Pipet, pekáč, ktorý prišiel do Argentíny pred r. 1850 a vo svojej vlasti, Francúzsku bol vyučeným rytcom. Pipet zhotovil osem veľmi podobných medených platní, líšiach sa ľahko spozorovateľnými detailmi. Ako model bola použitá poštová známka vydaná vo Francúzsku v r. 1849 s obrazom Ceres, bohyňou obilia a poľnej úrody. Z tohto dôvodu je prvá argentínska poštová známka

podobná prvej francúzskej známke. V hornej lište známkového obrazu sa nachádza názov provincie Corrientes, v dolnej nominálna hodnota. Un real M.C. Známkové boli vytlačené čiernou farbou na sivomodrom, menej hodnotnom poréznom papieri a neboli perforované. Pôvodná doska bola použitá pre 17 vydaní až do roku 1880, keď sa poštové služby stali národnými.

Príležitostná známka bola vytlačená v tlačových listoch po 20 kusoch v náklade 150 000 kusov. Hárček má

rozmary 150 x 100 mm a jeho náklad je 80 000 kusov. Tlačiareň Letra viva S. A., Buenos Aires, vyrobila celú emisiu štvorfarebným ofsetom, metalizou a reliéfnou tlačou. K známke i hárčeku boli vydané FDC po 3 000 kusoch.

Ivan Lužák

Označovanie súrnych balíkov na Slovensku

Prvá dostupná zmienka o súrnych balíkoch na Slovensku je z roku 1898. Takéto balíky bolo možné podávať iba vyplatené. Za súrne podaný balík sa museli zaplatiť bežné poplatky podľa hmotnosti, vzdialenosti a zvláštny príplatok za súrnu dopravu a náhlostný (Exprés) príplatok. Balík nesmel mať udanú cenu, dobierku, hmotnosť

červene na papieri bielej alebo bledozelenej farby, orámovanie nálepky je vo farbe textu. Oddelovanie jednotlivých častí nálepky sa vykonávalo strihaním. Tlačivo č. 253.

2. Dvojriadkový nápis URGENT / SÚRNE je vytlačený červene na nažltlom papieri, orámovanie je vo farbe

48
110 Bánovská Kesa
SÚRNE URGENT
1:20 Kčs
Odosielateľ: *Mária Kanáňová*
Bánovská Kesa
Druh obalu: _____ Cena: _____ Kčs
Adresa: *Jozef Kanáň*
Komunist. Domov mládeže
Jesenice č. 224
u Podbořian Cechy
Váha: *5* kg *500* g
Poplatky pri dodaní
doplatné _____ Kčs
miestny dopr. _____
prípl. _____
doručné _____
dložené _____
iné poplatky _____ Kčs

Spríevodka k súrnemu balíku odoslanému 10. 6. 1948 z Bánovskej Kesy do Jesenice u Podbořian. Označenie spríevodka k súrnemu balíku je strihanou nálepkou s dvojriadkovým textom SÚRNE / URGENT. Poplatky za súrne podaný balík s hmotnosťou 5,5 kg sú uhradené výplatnými známkami v celkovej hodnote 38 Kčs.

väčšiu ako 10 kg a rozmery väčšie ako bolo určené. Dopravovali sa listovou poštou. Poplatky sa uhrádzali poštovými známkami. Spôsob označenia súrneho balíka a jeho spríevodka v tomto období nie je zatiaľ známy.

Podľa písomných informácií možno z neskoršieho obdobia doložiť použitie nálepiek s čiernym červeno orámovaným nápisom Sürngs, vytlačených na bielom papieri.

Československá pošta používala od roku 1919 nálepky s česko-nemeckým textom: "Pílné / Dringend". Tieto nálepky (tlačivo č. 253) boli dvojdielne, väčšia časť sa lepila na balík a menšia na spríevodku. V miestach, kde sa mali používať iba české texty sa mal z nálepky odstrihnúť nemecký variant. Súrne balíky sa dopravovali najrýchlejšími dopravnými prostriedkami. Do 15. 5. 1919 bolo možné súrne balíky zaslať iba do hmotnosti 5 kg.

V povojnovom období do skončenia činnosti Československej poštovej správy sa na balíkových spríevodkách vyskytujú menšie časti dvojdielných nálepiek v týchto úpravách:

1. Dvojriadkový nápis SÚRNE / URGENT je vytlačený

1 Dudince
URGENT SÚRNE
2
spríevodka
Odosielateľ: *Miroslav Homolka*
11 Hrad Tešice
Cena: _____ Kčs
Adresát: *Miroslav Homolka*
Detva
int. č. 3.
Poplatky
doplatné _____ Kčs
dložené _____
iné poplatky _____ Kčs
Váha: *3* kg *600* g

Zúbkovaná nálepka URGENT / SÚRNE použitá na spríevodke k súrnemu balíku odoslanému 11. 11. 1962 z Dudinc do Detvy. Hmotnosť balíka bola 3,6 kg. Poplatky vo výške 6,50 Kčs boli uhradené známkami 5 + 1,20 + 0,30 Kčs, nalepenými na spríevodke.

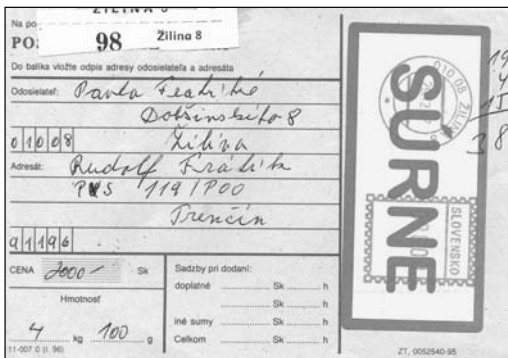
textu. Uľahčenie oddelovania jednotlivých častí umožňovalo zúbkovanie - priepich. Tlačivo č. 253.

3. Nápis SÚRNE a jeho orámovanie je vytlačené tak ako v predchádzajúcich prípadoch, červenou tlačou na žltom papieri. Na oddelovanie slúžil čiarový priepek. Tlačivo č. 11 – 018. Nálepky sú dvojdielne, väčšia časť sa lepila na balík a menšia na spríevodku. Na nalepenie nálepiek bolo potrebné použiť lepidlo.

4. Jednoriadkový dvojazyčný česko-slovenský nápis PÍLNÉ – SÚRNE je vytlačený červene na žltom papieri. Orámovanie nálepky je vo farbe textu. Toto vydanie má dve veľkosti nálepiek, a to cca 87 x 40 mm – nálepka určená na balík, tlačivo č. 11 – 018B cca 38 x 18 mm – nálepka určená na spríevodku, tlačivo č. 11 – 018 A Obe veľkosti nálepiek sú v samolepiacom vyhotovení.

Od 1. 1. 1993 boli novou Slovenskou poštovou správou do spotrebovania zásob používané na označovanie súrnych balíkov čs. nálepky uvedené pod bodmi č. 3 a 4.

Neskoršie bola zavedená jednojazyčná nálepka so

Samolepiacia nálepka s textom SÚRNE (tlačivo 11-018A) použitá na sprievodke k súrnemu balíku s hmotnosťou 4,150 kg a udanou cenou 1 000 Sk. Balík bol poslaný na pošte Veľký Cetin 23. 4. 1998, adresátovi v Senici bol doručený 27. 4. 1998. Poplatky vo výške 39 Kčs sú uhradené známkami hodnôt 20 + 19 Sk nalepenými v určenom priestore na sprievodke. Občasná sprievodka, tlačivo č. 11-007, je podľa označenia meny na príslušných miestach v Kčs. pôvodu.

slovenským textom SÚRNE. Farba tlače textu, orámovania a papiera; veľkosť, samolepiacia úprava i číslo tlačiva je obdobné ako pri čs. nálepke č. 4.

Tak ako pri iných nálepkách, tak i pri nálepkách označujúcich súrne balíky a ich sprievodky, možno doložiť výskyt ich rozličných provizórnych označení.

- Text SÚRNE je na sprievodke uvedený rukopisom,
- Na sprievodke je odtlačok pečiatky s textom SÚRNE,
- Nápis SÚRNE na prúžku papiera, ktorý sa následne nalepil na sprievodku,
- Použitie nálepky určenej na balík na sprievodke,
- Použitie nálepky alebo pečiatky s českým textom (PILNÉ) na Slovensku.

Použitie samolepiacej nálepky s textom SÚRNE určenej na balík, na sprievodke k súrnemu balíku zo Žiliny do Trenčína, poslanému na pošte Žilina 8 dňa 29.12.1997. Poplatky v celkovej výške 38 Sk sú uhradené odtlačkom výplatného stroja podacej pošty. Celkový poplatok zahŕňa poplatok podľa hmotnosti za 4,1 kg: 19 Sk + poplatok za udanú cenu 2 000 Sk 4 Sk + príplatok za súrne podanie 15 Sk.

Podľa oznámenia v Poštovom vestníku č. 26 z roku 2001 bolo v súvislosti s reklasifikáciou poštových zásielok zo zoznamu prevádzkových tlačív vyradené tlačivo č.11-018 nálepky na súrne balíky.

Vzhľadom na to, že reklasifikácia poštových zásielok bola vykonaná k 1. 1. 2002, posledné súrne balíky mohli byť poslané a služobné nálepky SÚRNE na ne i na ich sprievodky nalepené 31. 12. 2001. Tento druh balíkov nahradili balíky 1. triedy.

Dušan Evinic

Pramene: 1. Torvényhatóságai naptár 1898 2. Zbierka autora 3. Balíková pošta na Slovensku 1918 – 1985 (Filatelistické state č.16) 4. Poštový vestník č. 26/2001 5. Košice vo filatelii č.16 6. Zberateľ č. 7/8 ročník 2000

KOUPÍM POHLEDNICE „LIEBIG“

Koupím jednotlivé pohlednice i sbírky v jakémkoli jazyce, nejlépe edice v maďarském, českém, ruském a polském.

kontakt: Věra Mitrengova, telefon: 00420 720 346431, e-mail: vmitrengova@tajmac-zps.cz

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

už počas priebežného vyhodnocovania deviateho kola našej súťaže o Kvet Zberateľa sme mohli konštatovať rovnomernejšie pribúdanie hlasov viacerým príspevkom. A to aj napriek tomu, že piate pokračovanie seriálu Známk a známoková grafika postupne získavalo viac hlasov a nakoniec pred druhým v poradí – Z pozostalosti falzifikátora zvíťazilo rozdielom 9 hlasov. Dvojciferný počet hlasov dostalo ešte päť ďalších príspevkov. Na treťom mieste je Malá škola numizmatiky, na štvrtnej priečke zabodovali Spomienky na filatelistické začiatky. Na piatej pozícii sa umiestnili Zvieratá v službách človeka a na šiestom mieste dva príspevky, o stavbách architekta Belluša na pohľadniciach a špecializácia slovenských poštových známok – Dva varianty oddeľovania známok na hárčeku Kone.

Možno predpokladať, že skladba príspevkov v deviatom čísle sa zásluhou prispievateľov priblížila k optimu, preto bude našou snahou v tomto trende pokračovať. Dúfame, že tieto zistenia budú inšpirujúce aj pre autorov a prácu redakčnej rady. Počet vašich odpovedí sa opäť blížil k päťdesiatke, dostali sme 48 vašich hlasov a za všetky ďakujeme.

Príspevky na prvých šiestich miestach v tomto kole získali viac ako 80 % všetkých vašich hlasov. Bodovalo spolu 13 príspevkov (v predchádzajúcom kole 14). Na prvú otázku správne odpovedalo všetkých 48 súťažiacich. Na druhú otázku správne a v celom rozsahu odpovedalo 47 súťažiacich.

■ Vyhodnotenie 9. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne identifikovalo 48 súťažiacich - vyobrazený bol detail známky 60 h, Poč. 2006 „Pre šťastie“ z emisie Česká a slovenská grafika 1973.

2. otázka – správna odpoveď na otázku „Ktorý významný slovenský umelec je autorom diela pretlmočeného na známku a uveďte aspoň jednu čs. známku a aspoň jednu slovenskú známku, ktoré boli realizované podľa návrhu tohto umelca“, mala byť: Autorom diela je Jozef Baláž; je autorom čs. známok napr. TANAP 1957, 1959, Lovná zver 1966, 110. výr. UPU 1984, slovenských známok Vodné dielo Gabčíkovo 1993, L. Štúr 1995, Izabela Textorisová 1996 a mnohých ďalších.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v septembrovom čísle Zberateľa najviac páčil), hlasy súťažiacich (38)

víťazstvo prisúdili **A. Paulinyovej** za piate pokračovanie seriálu **Známk a známoková grafika**. Za príspevok **Z pozostalosti falzifikátora** získal **B. Synek** 29 hlasov, a tým druhé miesto. Na tretej priečke za 22 hlasov je deviate pokračovanie **Malej školy numizmatiky** od **E. Minarovičovej**. Štvrté miesto za 16 hlasov získal **S. Šablátúra** za svoje **Spomienky na začiatky**. Piate miesto s 15 hlasmi obsadil **J. Solava** ďalšou časťou o **Zvieratách v službách človeka** – Sokol. Šiestu priečku sa delia a po 13 hlasov získali dva príspevky: **A. Urminský** za druhé pokračovanie seriálu **Stavby architekta Emila Belluša na pohľadniciach** a **M. Gerec** za **Dva varianty oddeľovania známok Kone** (H360 – 362). O siedmu priečku sa delia a po 8 vašich hlasov dostali: **D. Evinic** za **Zberateľské state 21 – Balíková pošta medzi SR a ČR od roku 1993**, **I. Lužák** za **50 rokov známok Európa** a **J. Solava** za článok **Dominik Skutecký – maliar anekdotických žánrových výjavov**. Na ôsmom mieste (5 hlasov) je príspevok **J. Koreného: Slováci v pozorovateľskej misii OSN UNOSOM v Somálsku**.

Ďalšie hlasy (1 a 2) súťažiaci priznali ešte ďalším dvom príspevkom.

Výhercami deviateho kola V. ročníka súťaže sú **Ivan Cheben z Nitry** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **Martin Pliešovský, Hnúšťa**, (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 150 Sk). Srdečne blahozeláme!

■ 11. – novembrové KOLO SÚŤAŽE

Do 11. kola 5. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej československej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a v ktorom roku bola vydaná?

2. otázka znie: Ktorý významný slovenský umelec je autorom diela pretlmočeného na známku a uveďte na ktorej slovenskej známke je ďalšie dielo tohto umelca.

3. otázka znie: Napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v novembrovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do 30. novembra 2006. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede.

Redakcia

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulyk úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍČ,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympij-
ské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,

0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk

Po - Pia: 10.00 - 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pri členovi Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Rekordní počet sběratelů na Sběrateli

13 655 sběratelů poštovních známek, historických pohlednic, mincí, bankovek, minerálů a telefonních karet z celé republiky i ze zahraničí se sešlo od 15. – 17. září na pražském Výstavišti, kde se uskutečnil 9. ročník mezinárodního veletrhu Sběratel.

Letošní rok překonal k velké radosti 215 vystavovatelů z 35 zemí téměř o dva tisíce lidí dosavadní návštěvnický rekord. Návštěvníci na veletrhu mohli zhlédnout nejen nejdražší a nejvzácnější československou známku, ale také si třeba mohli potěžkat na stánku rakouské mincovny kilovou cihlu ryzího zlata či u České mincovny zhodnotit návrhy českého eura.

Sběratel je největším setkáním sběratelů ve střední a východní Evropě a řada firem vydává speciálně k veletrhu příležitostně sběratelské rarity. Letos nechaly vyrobit razítko ke Sběrateli například Česká pošta, pošta Švýcarska, Slovenska, Německa, Bosny a Hercegoviny a poštovní správa OSN. Ke koupi byla i speciální čínská telefonní karta určená jen pro letošní ročník pražského veletrhu.

Návštěvníci měli už tradičně možnost nechat si od přítomných soudních znalců zdarma ocenit vlastní sbírky známek, mincí, bankovek, telefonních karet či drahých kamenů.

Velký ohlas měl letošní veletrh Sběratel v tisku, rozhlase i televizi.

Pořadatelská firma Progres Partners Advertising letos zjišťovala názory vystavovatelů i návštěvníků. Z průzkumů vyplynulo, že obě skupiny byly s akcí až na výjimky spokojeny.

Pokud jde o návštěvníky, tak ze vzorku 277 náhod-

ně dotazovaných vyplynulo, že plných 40 % jich veletrh navštívilo více než jednou a 90 % bylo spokojeno s nabídkou vystavovatelů. O tom, že veletrh Sběratel není jen akcí pro Pražany, svědčí to, že z hlavního města bylo jen 37% návštěvníků, přičemž nejvíce jich bylo

v neděli. Čtyřicetpět procent bylo mimopražských a 18% (tedy každý šestý) ze zahraničí. Z celkové počtu respondentů jen pouhá dvě procenta uvedla, že veletrh v příštím roce nenavštíví. Zajímavá je skladba návštěvníků podle věku: 54% bylo mladších padesáti let. Každý dvanáctý návštěvník byl mladší třiceti let.

Jubilejní desátý ročník Sběratele se uskuteční opět na Výstavišti v Praze ve dnech 14. – 16. září 2007.

Názory vystavovatelů na 9. mezinárodní veletrh Sběratel v Praze

Peter McBride – Stamps, Velká Británie

Lepší než vloni, jsem velmi spokojený a za rok určitě přijedu zase!

Burda Auction, CZ

Pro nás byla letošní expozice především propagacním nástrojem našeho nového internetového obchodu, ale spokojeni jsme i s prodejem. Sběratel je pro nás ideální příležitost pro setkání s našimi odběrateli ze zahraničí i z tuzemska na jednom místě, výborná příležitost pro obnovení kontaktů.

Česká mincovna, CZ

Jsmo velmi spokojeni, tržby mají každý rok stoupající tendenci. Sběratel je pro nás významným marketingovým nástrojem - vydání řady novinek směřujeme přímo k veletrhu, kde mají premiéru.

Caribbean Phonocards, Francie

Lidé nakupují více než vloni. Také se vracejí stálí zákazníci. Na Sběrateli vytavují od roku 2002, takže vědí, že zde budu. Překvapilo mne, že letos 80 % lidí platilo eurem, ještě před třemi lety to nebyl z Čechů

nikdo. Myslím, že by zahraniční vystavovatelé měli přestat váhat – Sběratel je největší akcí v regionu, kam míří i řada cizinců ze zemí, z nichž to mají do Prahy blíž než do Německa nebo Francie. Nemůžeme čekat, že zákazníci přijdou za námi, naopak, my musíme za nimi – sběratelství je třeba podporovat.

World Coins International, Holandsko

Jsme velmi spokojeni, je vidět, že kupní síla v České republice roste, lidé mají zájem i o dražší věci. Přišlo mi, že letos přibýlo více návštěvníků z ciziny, hlavně z Německa.

Profilax – Philatelic Agencies, Polsko (zástupce Australské a Irské pošty)

Prodeje máme zhruba stejné jako vloni, mám dojem, že letos je na Sběrateli více lidí. V České republice je stabilní sběratelská základna a my nabízíme atraktivní známky.

Mineral Metal, CZ

Letošní Sběratel je pro nás z obchodního hlediska podobný jako v loňském roce, možná je více návštěvníků.

Münze Österreich, Rakousko

Více návštěvníků, větší zájem jak těch, kteří chtějí do mincí investovat, tak těch kteří jdou doplnit sbírku.

Švýcarská pošta

Česká republika a vůbec celý region střední Evropy je pro nás z obchodního hlediska určitě zajímavý –

kupní síla tady roste. Letos jsme distribuovali do českých filatelii odpovědní kupón, na jehož základě si mohli sběratelé objednat náš zákaznický časopis a reakce byla obrovská. Velký zájem byl i o dopisnici vydanou speciálně ke Sběrateli.

Mincovňa Kremnica

Účast na Sběrateli vnímáme velmi pozitivně, ze sběratelského hlediska je to určitě jedna z nejvýznamnějších akcí v regionu. Letos nás příjemně překvapila ještě větší návštěvnost než vloni.

Pošta OSN

Na Sběrateli jsme pravidelnými vystavovateli a letošní ročník považujeme za úspěšný. Mám pocit, že mezi návštěvníky je více cizinců, především z německy mluvících zemí.

Harmers of London, Velká Británie

Jsme zde poprvé a jsme spokojeni. Máme v České republice zákazníky a bylo příjemné se s nimi setkat osobně, stejně jako s lidmi, kteří přes nás chtějí prodávat v zahraničí. Sběratel je pro nás významný „meeting point“.

Německá pošta

Veletrh Sběratel je jednou z deseti akcí, kterých se v průběhu roku účastníme. Zájem lidí je velký, i když kupují spíše levnější věci. Je tu ale báječná atmosféra a s největší pravděpodobností přijedeme i v příštím roce.

Wim Van Der Bijl, Holandsko

Jsme velmi spokojeni, pár minut po otevření se u našeho stánku tlačilo kolem třicet lidí. Je vidět, že česká ekonomika sílí a to se odráží i na prodejkách. Určitě přijedeme za rok zase.

Xu Wei, Čína

Zájem o tématické telefonní karty nepolevuje, jsem na Sběrateli po několikáté a mám již vybudovanou stálou klientelu, s níž se setkávám každý rok, a která ví, že mne tu najde. Letos můj stánek navštívila také delegace z čínské ambasády a celá akce se jim velmi líbila.

Dr. Severín Zrubec – vzácne životné jubileum

V týchto dňoch sa pán Severín Zrubec dožíva významného životného jubilea – 85. výročia narodenia. Filatelistická verejnosť jeho osobnosť pozná predovšetkým ako filatelistu, úspešného vystavovateľa a jurymana, obetavého funkcionára, organizátora a publicistu a v neposlednej miere ako nadšeného propagátora filatelie. V druhej polovici minulého storočia zaujal popredné miesto medzi najvýznamnejšími osobnosťami, ktoré pre rozvoj organizovanej filatelie na Slovensku, ale aj v celom bývalom Československu, vykonali najväčší kus práce a pričínili sa o šírenie dobrého mena našej filatelie aj v zahraničí.

Pri tejto príležitosti považujem za vhodné pripomenúť exponát Severína Zrubca „Dnes sa točia rotačky“, ktorým vstúpil do sveta vrcholovej filatelie a ktorého koncepcia v značnej miere prispela k rozvoju modernej námetovej filatelie. Najväčší prínos jeho exponátu spočíval najmä v predstavení skvelých možností filatelie využitím aj neznámkeho filatelistického materiálu pri tvorbe exponátu, vďaka ktorému zberateľ môže úspešne spracovať mnohé, niekedy aj veľmi úzke alebo špecificky zamerané témy. Takáto koncepcia tvorby exponátov sa ujala, stále zdokonaľovala a tvorí jeden zo základných princípov aj súčasnej námetovej filatelie.

Súbežne s úspechmi vo vystavovateľskej činnosti môžeme pôsobenie Severína Zrubca sledovať aj v oblasti zväzovej činnosti a pri vykonávaní zväzových funkcií. Vychádzajúc z vlastných skúseností a poznatkov si uvedomoval, akú dôležitú úlohu pre filateliu zohráva súčinnosť a vzájomná spolupráca zberateľov, teda aký pozitívny význam pre praktickú zberateľskú činnosť majú dobre fungujúce kluby, rôzne druhy odborných pracovných skupín, či regionálne združenia a ďalšie formy filatelistických spolkov a organizácií. Význam organizovanej filatelie sa mu osobitne zreteľne vynímal na pozadí rozdielnej úrovne rozvoja filatelie na Slovensku a v Čechách. Rozdiel bol značne v náš neprospech. Preto úsilie slovenských zástupcov v ÚV ZČSF v polovici 60. rokov smerovalo k ustanoveniu celoslovenského orgánu, a tým vytvoreniu priestoru na účinnejšie pozdvihnutie úrovne filatelie na Slovensku. Toto úsilie bolo korunované úspechom až po federalizá-

cii Československa v roku 1969, keď bola obnovená slovenská filatelistická organizácia – Zväz slovenských filatelistov. Do jeho čela bol zvolený Severín Zrubec, ktorý dve funkčné obdobia viedol zväz ako predseda a ďalšie dve funkčné obdobia pôsobil ako podpredseda ZSF. Pod jeho vedením, napriek zložitým spoločenským i ekonomickým podmienkam, mnohým mimozväzovým i vnútrozväzovým problémom, sa existenciu ZSF podarilo nielen udržať a jeho základy upevniť, ale slovenskú filateliu doviesť na do tej doby nebyvalú vysokú úroveň. Preto do histórie slovenskej organizovanej filatelie meno Severína Zrubca je zapísané zlatými písmenami a jeho počiny, odborná vyspelosť, cielavedomosť, vzťah k Slovensku, humánnosť i osobné vlastnosti a morálne zásady môžu byť svetlým príkladom pre súčasnú i budúcu generáciu.

V poslednej dekáde rokov 20. storočia filatelistická činnosť S. Zrubca pozvoľna doznievala. Medzi jeho posledné aktivity patrila aj publikačná činnosť na stránkach Zberateľa a vykonávanie funkcie predsedu Redakčnej rady časopisu, ktorého čestným predsedom je dodnes. Jeho činnosť sa však tým neskončila, ba naopak, akoby zredukovanie pôsobenia v oblasti filatelie mu otvorilo priestor na venovanie sa aktivitám, na ktoré v minulosti nemal dostatok času, alebo ktorým sa pre rôzne okolnosti nemohol venovať. Medzi ne patrí predovšetkým básnická tvorba.

Severín Zrubec je básnikom od rokov svojich gymnaziálnych a vysokoškolských štúdií, keď sa jeho básne pomerne často zjavovali na stránkach novín a časopisov (1939 – 1948). Pisaniu poézie sa venoval aj počas svojho občianskeho zamestnania, v roku 1965 vydal svoju prvú zbierku (Hodina stromov), potom sa však pre rôzne okolnosti básnicky odmlčal a tvoril iba sporadicky. Až prednádavnom sa vrátil k svojej v minulosti publikovanej tvorbe, básne usporiadal a postupne ich vydal v šiestnástich útlých zväzkoch. Súčasne začal opäť písať a vydal zbierky Skamenené srdce (1997-2004), Dozrelo srdce i slová (2002-2005) a v tomto roku mu vyšli hneď dve zbierky – Kytka jesienok a Jasným žezlom vládne.

Tvorba Severína Zrubca bola doteraz dvakrát prezentovaná v Klube spisovateľov a v kruhu milovníkov poézie. Literárnou kritikou bola veľmi kladne prijatá. O niekoľko dní bude jeho dielo opäť prezentované, keď v rámci pripomenutia jeho okrúhleho životného jubilea sa jeho tvorbe bude venovať aj Slovenský rozhlas (Devín, 12. 11. 2006 o 18.00 hod.)

A čo hovoria o jeho tvorbe odborníci? Literárny teoretik prof. Václav Melichar o jeho básniach na obale jeho najnovšej zbierky píše: „V nich sa S. Zrubec predstavuje svojím videním sveta. Mnohostranne reflektuje život najmä v prírode, blízke sú mu všetky ročné obdobia v ich zložitej podobe vo vzťahu k človeku. Jeho poézia je vyslovene subjektívna lyrika. Prežíva chvíle svojho

osobného životného osudu, ktoré dáva vždy do súvisu so životom v prírode. Jeho životná filozofia je jasná: blízky mu je vnútorný duševný pokoj i s problémami a pokora. Nad všetkým vládne láska ako životná istota... Tak sa chce na sklonku svojho života zapojiť do kontextu súčasnej slovenskej poézie.“

Čo k tomu ešte dodať? Azda len úprimné želanie, aby Severinovi Zrubcovi vzhľadom na jeho vysoký vek skutočne mimoriadny a obdivuhodný tvorivý elán i životný optimizmus ešte dlho vydržal a tešil sa dobrému zdraviu a spokojnosti. Jubilantovi menom vydavateľa a redakcie Zberateľa, ako aj širokého okruhu jeho priateľov a známych srdečne blahoželá **Viliam Kučera**

Na rozlúčku s Eugenom Farbakym

Pred niekoľkými dňami zastihla filatelistickú verejnosť smutná správa o úmrtí významnej osobnosti slovenskej i československej organizovanej filatelie Eugena Farbakyho, ktorý skonal 23. septembra 2006 v pozhnanom veku 91 rokov.

Jeden z nestorov našej filatelie patril k aktívnym funkcionárom martinského klubu od roku 1958, odkedy je v klubovej kronike uvádzaný už ako jeho predseda. Iste to bolo o niekoľko rokov skôr, keď do neho vstúpil a od tohto termínu v ňom nepretržite pracoval, pričom do roku 2001 ako aktívny predseda a až do svojej smrti ako čestný predseda. Jeho snaženia boli ocenené v roku 1972, keď na zasadnutí UV ZSF prevzal putovný bronzový pohár pre najaktívnejší klub na Slovensku. Toto ocenenie potom v ďalších rokoch klub dostal ešte dvakrát. Pri významných výročiach mesta s členmi klubu pripravoval pravidelné príležitostné výstavy ako najlepšiu formu propagácie filatelie.

Patril aj medzi činovníkov, ktorí kladli základy obnovení slovenskej filatelistickej organizácie. Od založenia ZSF v roku 1969 stál na čele jeho vrcholného kontrolného orgánu – Revíznej komisie ZSF. Súčasne bol zvolený aj za predsedu RK ZČSF. Obe tieto náročné funkcie vykonával počas štyroch funkčných období a preukázal v nich svoju odbornú zdatnosť, zodpovednosť ale súčasne aj citlivý prístup k funkcionárom, ktorým bolo zverené hospodárenie so vzájomnými prostriedkami. Na svojich pleciach niesol náročnú a často aj nevdačnú úlohu vyžadovať, aby v oblasti hospodárenia všetci členovia väzu dôsledne dodržiavali zákonom stanovené predpisy, a zároveň brať zreteľ na skutočnosť, že zväz stojí na pilieroch, ktoré drží dobrovoľná práca členov a funkcionárov.

Okrem práce vo vzájomných revíznych orgánoch sa E. Farbaky venoval aj mnohým iným aktivitám. Medzi také patrili výstavy MARTINIA, ktoré spolu so svojimi

kolegami pripravoval každých päť rokov pri príležitosti jubilejného výročia Slovenského národného povstania. Tieto výstavy Martinskej filatelistickej organizovali v spolupráci s Maticou slovenskou, SNM a ďalšími významnými inštitúciami a organizáciami. Výstavy MARTINIA patrili medzi najvýznamnejšie odborné, kultúrne i spoločenské aktivity ZSF.

Eugen Farbaky napriek veľkému zaneprázdneniu a širokému okruhu záujmov vždy si našiel čas aj na svoju vlastnú zberateľskú činnosť. Medzi jeho najobľúbenejšie predmety filatelistického záujmu patrili známky Egypta. Známky zbieral, študoval, vystavoval, nachádzal svoju zberateľskú sebarealizáciu. Publikoval množstvo propagačných článkov v dennej tlači i odborných zborníkoch. Filatelia mu slúžili aj ako aktívna forma oddychu, vypnutia z každodenných pracovných starostí a načerpania nových síl a elánu do života. K filatelii sa v ňom vyvinul pevný a trvalý vzťah, mal ju rád a tejto krásnej činnosti sa venoval s neobyčajnou zanietenosťou.

Svoju životnú púť už ukončil. Eugen Farbaky odišiel, ale jeho dielo, dlhoročná a obetavá práca v prospech organizovanej filatelie tu zostáva. Ako pamätník, na ktorý kladieme symbolickú kyticu vdaky. Jeho najbližší sa s ním rozlúčili 27. septembra 2006 v Dome smútku pri Národnom cintoríne v Martine.

Češť jeho pamiatke!

Viliam Kučera a výbor KF 53-05 v Martine

Za Ladislavom Hanzenom

Na následky dopravnej nehody zomrel 10. 9. 2006 pplk. v. v. Ladislav Hanzen, člen klubu filatelistov 52-19 Trenčín. Narodil sa 24. 5. 1928 v Diviackej Novej Vsi. Členom ZSF bol od roku 1974, aktívne pracoval aj vo výbore klubu, v roku 1987 bol zvolený za člena, neskôr tajomníka KV ZSF. V rokoch 1990 – 1992 bol členom prezídia ZČSF v Prahe.

Zberateľsky sa orientoval na známky Československa, Slovenska, Maďarska a OSN. Vytvoril exponát Trenčín svoje mesto, ktorý vystavoval na propagačných výstavách. Za svoju aktívnu činnosť mu bol udelený Zlatý odznak ZSF a titul Zaslúžilý pracovník vo filatelii.

Milý Lacko, bol si mi dobrým priateľom a spolupracovníkom. Ďakujem Ti za Tvoju prácu pri organizovaní mnohých podujatí v Trenčíne. Budeš nám chýbať. Nech Ti je zem slovenská ľahká. Češť Tvojej práci, češť Tvojej pamiatke.

Jozef Korený

100. výročie vzniku zápalkárne v Banskej Bystrici.

Vladimír Gajdoš

Rok 2007 bude rokom, keď si slovenskí filumenisti pripomenú 100. výročie založenia zápalkárne v Banskej Bystrici. Hneď v úvode musím pripomenúť, že história výroby zápaliek na Slovensku je staršieho dáta a v Bratislave siaha k roku 1833, v Banskej Bystrici k roku 1850 (pozri tabuľku slovenských zápalkární). Málokto vie, že priekopníkom výroby trecích zápaliek

v Rakúsko-Uhorsku bol Slovák - lekárnik **Štefan Romer** (1788 – 1842), ktorý ich vo Viedni vyrábala už niekedy v rokoch 1831 – 1832. Zaujímavosťou je, že Ladislaus Stephan Römer von Kis-Enyiczke sa narodil 26. 12. 1788 vo Veľkom Šariši pri Prešove v rodine advokáta.

Medzi prvých výrobcov zápaliek manufaktúrnym spôsobom v Banskej Bystrici patrili Jozef Lindner (1850), neskôr Johann Lobb (1869). Založenie zápalkárne v Banskej Bystrici je spájané s dátumom 12. 3. 1907, keď sa v Besztercebányi konalo ustanovujúce zhromaždenie zakladateľov zápalkárne. Dňa **7. 4. 1907** zakladá Július LÖWENSTEIN ako technický zakladateľ, **Továrňu na zápalky, účastinnú spoločnosť**. Vstupný kapitál – 2 000 akcií po 200 K predstavoval 400 000 korún. Už 23. 8. 1907 je pod číslom 187 zaregistrovaná prvá ochranná známka zápalkárne – Slnko (Náp), ktorá

sa neskôr často objavovala na zápalkových nálepkách. Nasledujú rôzne obdobia, ktorými zápalkáreň prechádza so striedavými úspechmi.

Politické zmeny sa prejavujú i na „najmenšej reklame na svete“ – zápalkovej nálepke, na ktorej sa po maďarských,

neskôr kostrbatých česko-slovenských textoch objavujú slovenské. Zápalkáreň v rokoch 1920 – 1992 vyváža zápalky do zahraničia, pracuje na tri smeny, zavádza švédske automaty. Počas hospodárskej krízy v rokoch 1923 – 1924 pracuje len jedna zmena aj to 5 – 6 mesia-

cov ročne. V roku 1928 dochádza k fúzii so Solom, neskôr, počas Slovenského štátu, sa objavuje na zápalkových nálepkách modrý kľúč s nápisom Zünder a nemeckým kartelovým číslom 503.

Koniec druhej svetovej vojny sa prejavuje ochromením výroby v októbri 1944, neskôr vo februári 1945 nasleduje demontáž strojov v zápalkárni, obnovenie výroby

nasleduje až v auguste 1945.

Novodobá história je poznamenaná znárodnením zápalkárne v roku 1945, keď sa ocitne v národnom podniku Drevoindustria Bratislava spoločne s ďalšími zápalkárňami Ružomberok, Bytča a Žilina. V roku 1951 sa národný podnik Drevoindustria transformuje na Iskru. V roku 1958 sa objavuje názov Smrečina n. p. a keď v roku 1959 skončí výrobu Smrečina Ružomberok, zostáva zápalkáreň Smrečina Banská Bystrica jediným výrobcom zápaliek na Slovensku.

V Československu ešte pracujú zápalkárne Solo Sušice a Solo Lipník nad Bečvou. Smrečina, ako prvá vo vtedajšom Československu, prechádza v roku 1970 na výrobu kartónových škatuliek – prírezov s potlačou, bez zápalkových nálepiek. Sušice potom prechádzajú na prírezy v roku 1984. Obdobie samostatného Sloven-

ska sa prejavuje hlavne zmenami názvu zápalkárne. Takto zberatelia zaregistrovali postupne Smrečina š. p. – Smrečina a. s. – Smrečina Holding a. s. – Smrečina Holding I. – Slovenská zápalkáreň, a. s., Banská Bystrica. K 30. 6. 2002 preväpivo po 95. rokoch zápalkárne

končí svoju výrobu, na škatulkách sa ešte objavia nápisy Dovožca: Slovenská zápalkáreň, a. s., Banská Bystrica, SR, krajina pôvodu Turecko, Swedish Match. Dnes sa objekt bývalej zápalkárne na Jegorovej ulici v Banskej Bystrici objavuje hlavne v inzerátoch na prenájom.

Nie všetky etapy výroby zápaliek v Banskej Bystrici sú filumenistami zmapované. Veľké medzery sú v informáciách o „vojnovom“ exporte do Švajčiarska, nie je zmapovaný ani krátky export po II. svetovej vojne. Výsledkom je hľadaná zápalková nálepka The Pen – kat. č. 921 z bansko-bystrickej produkcie, ktorá je dnes v zbierkach asi len 6 vyspelých filumenistov v ČR. Historikom dnes nepomôže ani informácia, že 31. 10. 1985 pri požiari v Smrečine zhorel i podnikový archív...

A teraz len na okraj. O tri mesiace, po skončení výroby v Banskej Bystrici, postihol podobný osud i zápalkáreň Solo Lipník nad Bečvou. Zostala pracovať posledná „vlajková loď“ – Solo Sušice. Táto zápalkáreň si ešte stihne pripomenúť v roku 2004 celkovo 165. výročie založenia výroby zápaliek. Ekonomické výsledky sú priaznivé, postupne sa zápalkáreň usadzuje na uvoľnených trhoch. O to väčšie prekvapenie prichádza v polovici roka 2006, keď české Hospodárske noviny uverejnili správu, že výroba zápaliek Sola Sušice sa od roku 2007 presúva do Ruska, s tým, že Sušice si ponechávajú menšiu časť výroby špeciálnych druhov zápaliek. Takže čo k tomu dodať? Som presvedčený, že nový ruský výrobca asi nepôjde filumenistom tak na ruku. Požiadavky – odložiť z každého vyrobeného typu prírezu 200 – 300 ks, rozlepené, so škrtom, budú (pokiaľ robotník pracujúci pri linke nebude sám filumenista) asi nesplniteľné. Nevylučujem, že sa na prírezoch objavia i niektoré klasické sušické ochranné známky (nožnice, kľúč), tentoraz už s azbukou.

Nie všetkým slovenským filumenistom sa podarí obohatiť svoje zbierky o staré zápalkové nálepky z Banskej Bystrice, aké sú tu vyobrazené. Ale stále sú tu ďalšie zápalkové nálepky a prírezy, ktorých Banská Bystrica vydala za svoju existenciu viac ako 5 000 kusov.

Bývalé zápalkárne na území dnešného Slovenska

(stav k 1. 11. 2006)

- 1) **Banská Bystrica** (Besztercebánya, Neusohl) 1850-2002
- 2) **Bratislava** (Pozsony, Pressburg) 1833-1915
- 3) **Brodské** (Gázló, Brotzka) 1890
- 4) **Bytča** (Nagy-Bicsce, Nagybecse, N.Bittse, Gr. Bittse, Velká Bytča) 1870-1954
- 5) **Hlohovec** (Galgóc) 1890-1910
- 6) **Hnilec** (Göllniz-banya) 1900
- 7) **Hubina** (Hubafalva) 1895-1904
- 8) **Ilava** (Illau, Illava) 1869-1896
- 9) **Košice** (Kassa, Kaschau) 1890-1918
- 10) **Levoča** (Lőcse, Leutschau) 1850
- 11) **Liptovský Mikuláš** (Liptó Szent Miklós) 1890-1907
- 12) **Lučenec** (Losoncz) 1910-1911
- 13) **Nižný Hrabovec** (Alsó - Hrabonizca) 1886-1895
- 14) **Nižný Komárnik** (Alsökörmarnok) 1869 - 1918
- 15) **Paludza** (Nagy Palugya, Velká Paludza) 1884
- 16) **Prešov** (Eperjes, Preschau) 1884
- 17) **Rožňava** (Rozsnyó, Rosenau) 1867-1904
- 18) **Ružomberok** (Rózsahegy) 1878-1959
- 19) **Spišská Teplica** (Szepestapolca, Zeplitz) 1855
- 20) **Stará Voda** (Altwasser) 1928-1938
- 21) **Šaľa** (Vágsellye) 1909
- 22) **Štvrtok na Ostrove** (Csalóköz Csütörtök) 1846
- 23) **Švábovka** 1928
- 24) **Trnava** (Nagyszombat, Tyrnau) 1875-1928
- 25) **Tvrdošín** (T(h)urdossin) 1887-1895
- 26) **Žilina** (Zsolna, Sillein) 1915-1946

Pozn. V lokalitách ako Banská Bystrica, Bratislava, Bytča, ale i ďalšie, pracovalo viac výrobcov a zápalkární na rôznych miestach. Nevylučujem výrobu zápaliek i v ďalších lokalitách, väčšinou v obcou prenájatých objektoch, čo sťažuje ďalšie pátranie. I keď niektoré historické pramene udávajú zápalkárne v lokalitách Banská Štiavnica, Branč, Galanta, Trebišov, Štiavnické Bane – Piarg, výroba zápaliek tu nebola potvrdená. Ďalšie dve zápalkárne Činádovo (Szentmiklós) a Mukačevo (Munkács) pracovali na území Podkarpatskej Rusi patriacej do 29.6.1945 k ČR.

ČO PÍŠU INÍ

■ SPRÁVY SFZ č. 187 (3/2006)

Správy Slovenského filumenistického zväzu v najnovšom čísle prinášajú informácie predsedu VI. Gajdoša o organizačných záležitostiach, o slovenských novinách, o stretnutí zberateľov v Sušici a o menách zakladateľov výroby zápaliek v Rakúsko-Uhorsku. Nasledujú krátke informácie a zaujímavosti, ponuka čs. exportných balíčkových zápalkových nálepiek a inzercia. Prílohu tvoria Stanovy Slovenského filumenistického zväzu platné od 13. mája 2006.

■ Sv. GABRIEL č. 3 (44) – 2006

Informačný bulletin spoločenstva zberateľov filatelistických materiálov s kresťanskou tematikou v treťom čísle prináša veľa zaujímavých príspevkov. L. Marko píše o sv. Františkovi z Assisi a o strunej histórii chrámu sv. Petra v Ríme, Z. Baliga pokračuje o pápežoch XX. storočia a F. S. pripomína maliara a diplomata P. P. Rubensa. J. Solava píše o prvom predsedovi Matice slovenskej Štefanovi Moysesovi. Apoštolské cesty a pamätníky pápeža J. Pavla II. na Slovensku pripomína M. Žák. V závere sú oznamy členom.

(rubriku pripravil **-pem-**)

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadacia • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **CK Junior**, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY • iné I Buref Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00, prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA I Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • každý druhý pondelok o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Študentský domov MLADOST • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. I Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15. do 17. hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko I Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 17.00 hod. Pošta Poprad 2, zasadacia na 2. poschodí ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 22 • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Cukráreň EDEN pri Kláštore piaristov na ul. A. Hlinku • Každá nedeľa od 9.00 do 11.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Lipťovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september

od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TREŇČÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko Dlhé Hony • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TREŇČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Trnávka • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP I Každý štvrtok od 16. do 17.00 hod. ■ **VRANOV** n / Toplou - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎0905 547 950, 0911 547 950 □(R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➡ 4. november 2006 TREŇČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: (032/651 53 03, 0905 267 519. Ďalšie stretnutie v roku 2006: 9.12.

➡ 12. november 2006 KOŠICE

BURZA ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, Spoločenský pavilón Ferocentrum, Trieda SNP. Info: J. Tóth, ☎055 623 4138 večer

➡ 12. november 2006 TREŇČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA - Kultúrne centrum Dlhé Hony, Ulica 28. októbra 2/1168.

➡ 17. november 2006 RUŽOMBEROK

CELOSLOVENSKÉ VÝMENNÉ STRETNUTIE všetkých odborov v Gymnáziu sv. Andreja na Nám. A. Hlinku od 8.00 do 12.00 hod. Stoly pre hostí zadarmo.

➡ 18. november 2006 POPRAD

PODTATRANSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, SOU stavebné, Okružná ulica, Poprad, 7.00 - 12.00 hod. Info: Ing. Josef Ránčák, Štúrova 126/5, 058 01 Poprad ☎0907 949 956

➡ 19. november 2006 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ ZBERATELSKÉ STRETNUTIE všetkých zberateľských odborov; budova INGE0, Bytčická 16 (smer Rajec - Prievidza), 7.00 - 12.30. ☎ 0903 649 157, 0904 182 373

➡ 25. november 2006 BRATISLAVA

MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV mincí, vyznamenaní, pohľadníc, odznakov a telefónnych kariet. ObKaS, Vajnorská 21, od 8.00 do 12.00. Info: Ivo Fojtík ☎031 /562 5132.

➡ 25. november 2006 NITRA

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV; poriada Antik Media v SOU stavebnom Nábr. Mládeže 1. ☎0905 267 519. Ďalšie stretn. 16.12.

➡ 26. november 2006 LUČENEC

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE • Hotel Pelikán (pri tržnici) od 8.00 do 12.00 hod. Ďalší termín v roku 2006: 17.12. Info: ☎ 047 4392 266.

➡ 3. december 2006 KYS. NOVÉ MESTO

MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV starožitností a iných zberateľských odborov spojené s aukciou od 8.00 hod. v galérii Mlyn Antik v Radoli. Info: ☎ 0904 526 563.

➡ 3. december 2006 BANSKÁ BYSTRICA

CELOŠTÁTNÁ FILATELISTICKÁ BURZA, aj iné odbory – Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4, 8.00 hod.-12.00 hod. Info: Ladislav Hölc, Tr. SNP 48, 974 01 Banská Bystrica, ☎ 414 1420, 0905 964 471

➡ 9. december 2006 BRATISLAVA

CELOŠTÁTNÉ VÝMENNÉ STRETNUTIE FILATELISTOV, Kultúrny dom Dúbravka, Saratovská 2/A. Objednávky stolov: Ing. Ludovít Böhm, ☎ 02/ 4329 5360

➡ 9. december 2006 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: ☎ 032/651 53 03, 0905 267 519.

➡ 16. december 2006 DOLNÝ KUBÍN

CELOSLOVENSKÉ STRETNUTIE ZBERATELOV mince, bankovky, známky, zapalovače a iné. Mestské kultúrne stredisko, estrádna sála. Info: ☎ 0907 317 704

INZERCIA

■ **KLUB FILATELISTOV 54-01** a ZKF Košice prijíma a zašlú výbery do kolovania. Informácie na adrese správcu kolovania: Teodor Magda, Zborovská 2, 040 01 Košice. Z-245

■ **SPOLAHLIVÉ DOBAVKY NOVINIEK ČR**, 1 Kč = 1,35 Sk + poštovné, pre KF aj jednotlivcov. Tiež novinky Francúzska a všetkých jeho teritórií v cene 1 € = 52 Sk (nominál). D. Polan, Svätoplukova 23, 058 01 Poprad. Platiť stále. Z-246

■ **KÚPIM CELINY SŠ použité na oslobodenom území** od decembra 1944 do apríla 1945 ☎ 0903 131848 Z-247

■ **FILATELIA CLUB Dolný Ohaj** (okr. NZ) – výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk Z-248

■ **HLADÁM použité nepoškodené slovenské dobijacie kupóny** GSM Orange „Star Wars-Episode III“. ☎ 0908 14 65 59 Z-249

■ **MENÍM** ★★ i ☉ známky, aj 100 za 100. Korešp. H, R, Q, D. Demendy Ferenc, Str. Heine Nr. 4, ap. 14. 300 041 Timisoara, Romania. Z-250

■ **PREDÁM pôvodné albumové listy Pofis** Československo 1945-1956. ☎ 0905 33 22 62 Z-251

■ **PREDÁM známky, celistvosti, celiny** a ďalší filatelistický materiál - ČSR I., ČSR II., Slovenský štát, SR od r. 1993, ČR. Vhodné aj pre obchodníkov. Záujemcom pošlem zoznam. Cena dohodou. Tel. 055-6361909, v prac. čase 055-2295655, e-mail gerc.miro@pobox.sk Z-252

■ **PREDÁM ★★ známky** Československo 1967-1992 a Slovenský štát za 70 % katalógovej ceny. ☎ 0905 332 262 Z-253

■ **PREDÁM prebytky mincí RSFSR, ZSSR**, doplním zbierky, vybavím chybenky mincí občajných, proof, strieborných, kaziet, pamätných súborov. ☎ 02/6446 3419, 0915 754 934. Z-254

■ **PREDÁM kompletný ročník ★★ známok Argentíny** (43 zn. a 6 H s 18 zn.) v darčkovom balení argentínskej pošty za 1100 Sk. Ivan Lužák, Púpavova 2, 841 04 Bratislava 43, ☎ 02/ 6542 5054 Z-255

■ **VÝBERY poštových známok** zašlem klubom aj jednotlivcom na dobu 3-5 týždňov. Ponúkam TK 1000 ks (50% cudzina, 50% Slovensko) za 5000 Sk. Odber osobne. ☎ 02/ 4592 5003 Z-256

■ **HLADÁM partnera-filatelistu** na výmenu poštových známok. Zbieram ★★ i ☉ známky Slovenska. Korešpondencia anglicky, rusky, ale aj slovensky a česky. Wieslaw Pogorzelski, Skr. poczt. 8, 25-602 Kielce 11, Poľsko. Z-257

■ **KÚPIM, VÝMENÍM, PONÚKAM staré pohľadnice**. Ján Durian, Holíčska 8, 851 05 Bratislava Z-258

■ **KÚPIM staré pohľadnice** Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto nad Váhom (Vágújhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, e-mail: kolesar@vonm.sk ☎ 0908 420 530 Z-259

■ **KLUBOM FILATELISTOV** zašlem výbery známok do kolovania. Pavol Kováč, Hanojská 4, 040 13 Košice, ☎ 055 633 1619, 0918 674 007. Z-260

■ **PREDÁM R-list** frankovaný zn. Poľsko Mi 352-4 (FIS Zakopane) odoslaný 22.2.1939 do Nemecka, prepravený vlakovou poštou, prich. ☉, za 250 Sk. Ivan Lužák, Púpavova 2, 841 04 Bratislava 43, ☎ 02/ 6542 5054 Z-261

ČO PIŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 9/ 2006

V úvodnom príspevku J. Horák približuje známky USA, ktoré sú z dôvodu chybného výrobného postupu predmetom zvýšeného záujmu zberateľov. Ide o prípady, keď tlač jednej farby je voči druhej otočená. Z oblasti poštovej histórie je príspevok Fr. Beneša st., ktorý pokračuje 29. časťou seriálu Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy, pričom už siedmym pokračovaním sa zaoberá vývojom na Slovensku v rokoch 1918-1922. V Zedník v špecializácii ČSR II si všima ocelotlačovú časť emisie Lipová ratolest z roku 1945. V záverečnej kapitole seriálu Abeceda filatelistiky V. Feldmann dokumentuje výskyt písmena Z na filatelistických materiáloch. História značiek automobilov Čiech a Moravy (Aero, Jawa, Škoda) sa v štvrtéj časti zaoberá J. Horák. O premene zberní listov na poštové úrady pokračuje 16. časťou (Loučná nad Desnou – Wiesenberg) O. Tovačovský. Z tradičných rubrik sú tu informácie o novinkách Českej pošty, Slovenskej pošty aj o nových známkach vo svete, recenzie nových katalógov Michel Deutschland 2006/07 a Ceres 2007. Príloha je venovaná mladým filatelistom.

■ MERKUR REVUE č. 4/ 2006

Štvrté tohtoročné číslo odborného časopisu pre filateliu, numizmatiku a notafiliu úvodom prináša prvú časť príspevku O. Tovačovského o plebiscitných pečiatkach. O hárčeku ZSSR k medzinárodnej filatelistickej výstave v Moskve 1957 a rozlíšení jeho variant píše Z. Fritz. Jubileum rytca B. Housu pripomína R. Fischer. Redakčným príspevkom sa pripomína sedemdesiatka rytca Miloša Ondráčka. Filatelistický trh monitoruje Vi. Dražan. J. Stupka pokračuje v rozsiahlej štúdií o emisii Hospodárstvo a veda z roku 1920. V redakčnom príspevku je spomienka na majstra Jozefa Baláža. V príspevku Malé, avšak krásne jubileum Z. Fritz pripomína 60 rokov od vydania významnej emisie povojnových čs. známok Návrat Čechov a Slovákov do vlasti. Časopis tiež informuje o nových pečiatkach ČR a o nových známkach SR.

(rubriku pripravil -pem-)

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (► pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Austrália 2004, 50. výr. prvej návštevy Alžbety II, 2306	29,-
Austrálske ter. v Antarktíde 2001, Fauna 145-148	115,-
Bielorusko 2000, Vojenské lietadlá, 354-356	25,-
Bielorusko 2000, Rys ostrovid WWF, 373-376	35,-
Bielorusko 2005, Európa-gastronómia	45,-
Bielorusko 2005, Svet vtákov-sova	30,-
Bielorusko 2005, Svet vtákov-sova, PL (7+K)	240,-
Bielorusko 2006, Záhradné vtáctvo, PL (12)	80,-
Bosna a Hercegovina 2005, Európa-gastronómia, H	120,-
Bosna a Hercegovina 2006, Historické autá, H	120,-
Čad 2004, Mačky domáce, BI (9)	65,-
Čad 2004, Štekajúci maznáčikovia PL (9)	65,-
Čad 2004, Nočné motýle PL (9)	65,-
Čína 1995, Kvety, 2600-03	25,-
Čína 1995, Zimná príroda, 2589-90	10,-
Čína 1995, Koala a Panda veľká, 2630-31	36,-
Čína 1995, Hist. predmety z Tibetu, 2632-35	25,-
Čína 1995, 20. výr. diplomatických vzťahov s Thjaskom, (Slony v rieke), 2616-17	20,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne, 560-67, 3,40 €	30,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne - olympijskí víťazi I, 585-92, 3,40 €	30,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne - olymp. víťazi II, 660-67, 3,40 €	30,-
Fiji 1997, Vzácný druh netopiera - WWF, 812-815	175,-
Fiji 1997, Vzácný druh netopiera - WWF, PL	350,-
Fiji 2000, Chránené chrobáky, 912-915	120,-
Fiji 2001, Rôzne druhy holubov, 970-973	155,-
Fiji 2001, Športový rybolov na Fidži, 978-81	140,-
Fiji 2002, Sladkovodné ryby, 1002-1005	120,-
Filipíny 2004, Sovy, WWF (4)	95,-
Kazachstan 1998, Čierny bocian, plameniák brodivé vtáky, 226-28	86,-
Kazachstan 1998, Mačka divá, rys, snežný leopard, 229-31	86,-
Kokosové ostrovy 1981, 100. výr. úmrtia Ch. Darwina a 150. r. teórie o vzniku atola, 78-80+BI 1	90,-
Kokosové ostrovy 2002, Morské korytnačky, 408-11	125,-
Kokosové ostrovy 2003, Ostrovné vtáky, 412-415	130,-
Kongo 2002, Vodné vtáctvo, PL (9)+2H	99,-
Kongo 2002, Praveké jaštery, PL (9)+2H	99,-

Kongo 2002, Život za polárnym kruhom-tučniaci, PL (9)+2H

99,-

Kongo 2004, Lokomotívy, vlaky, BI (9)	65,-
Kongo 2004, Motýle, BI (9)	65,-
Kongo 2002, Motýle, PL (9) + 2 H	99,-
Kongo 2002, Huby, PL (9) + 2H	99,-
Kongo 2004, Orchidey, PL (9)	65,-
Kongo 2004, Rôzne druhy vtákov, PL (9)	65,-
Kongo 2004, Oslava lietadiel Concorde, PL (9)	65,-
Malta 1981, Vtáky, 624-627	65,-
Moldávia 2005, Hady, jašterice, korytnačky, 4+H	120,-
Moldavsko 2001, 40. výr. 1. letu do vesmíru - J. A. Gagarin, 383	45,-
Niue 2001, Ostrovný krab (Birgus latro), 962-965	120,-
Norfolk Isl. 1982, Plachetnice, 289-94	95,-
Norfolk Isl. 1983, Huby, 302-305	95,-

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

NSR-Berlin 1973, Fauna-dravé vtáky, 442-445	99,-	1319, Deň známky	13,-
NSR-Berlin 1980, Kvety, 629-632	50,-	1320, Jozef Schöffel, ochranca prírody	6,-
NSR-Berlin 1981, Kvety, 650-653	50,-	1321, 150 rokov úmrtia M. Hofbauera	6,-
NSR 1964, Fauna-ryby, 412-415	40,-	1322-23, 25. výročie II. Rakúskej rep.	15,-
NSR 1965, Fauna-vysoká, 511-514	40,-	1324, výplatná, románsky sloh, Millstatt	5,-
NSR 1967, Fauna-kožušinová zver, 529-532	40,-	1325, Európska ochrana prírody 1970	8,-
NSR 1968, Fauna-zriedkavé zvieratá, 549-552	40,-	1326, 300. výročie univerzity	
NSR 1969, Fauna-kone, 578-581	45,-	Fr. Leopolda-Insbruck	8,-
Paraguay 1970, Krížová cesta, 2017-23, bez leteckých	15,-	1327, 100. výročie koncertnej budovy	12,-
Paraguay 1970, Umenie - kytice,		1334, 25 rokov divadelných prehliadok	12,-
(Renoir, Monet...), 2092-98	15,-	1335, 50 rokov Salzburgských slávností	12,-
Paraguay 1970, Umenie - A. Dürer, 2117-23 bez leteckých	15,-	1336, 125. výročie nar. skladateľa T. Koschata	6,-
Paraguay 1971, Umenie - lovecké motívy,		1337, 13. svet. kongres vojnových obetí	13,-
(Velazquez, Brun, Vernet), 2185-94	35,-	1341, Turistika	7,-
Paraguay 1972, Umenie - múzeum Asunción, 2325-34	35,-	1342, 100 rokov narodenia A. Cossmana	6,-
Paraguay 1972, Fauna, 2385-91, bez leteckých	15,-	1343, 50. výročie referenda v Korutansku	7,-
Paraguay 1973, Motýle, 2794-2801	40,-	Seychelles 1956, Pamätník padlým hrdinom	30,-
Paraguay 1975, Umenie (Velazquez, Watteau,		St. Tome E Principe 1980, K 10. výročiu výstupu	
Rembrandt...), 2646-53	40,-	na mesiac, 650, (BI 45), 15 €	180,-
Paraguay 1975, Fauna, 2664-71	30,-	Thajsko 2003, 10. výročie diplomatických vzťahov	
Paraguay 1976, Mačky, 2765-72	30,-	s Juhoafrickou rep. (Slony) (2)	20,-
Polsko 1989, Apollo 11, 3206A - hárček	45,-	Tuvalu 1994, 25. výr. výstupu na mesiac, 701-704	120,-
Polsko 1991, Motýle (Aporia crataeci), BI 115,		Upperyafa 1967, LOH Mexico '68, BI 1, 5,50 €	50,-
hologram, 3,00 €	35,-	Yemen 1970, MS vo futbale Mexico'70, BI 191	50,-
Polsko 2006, ZOH Turín 2006, zn+K	40,-	Yemen 1970, Plyšové hračky,	
Rakúsko:		psy 3-rozm., 1040-45	60,-
1290, Budova parlamentu	6,-	Zaire 1983, Národný park-Garamba, 1079-83	95,-
1291, Európa 1969	6,-	Zimbabwe 1981, Deň stromu, 255-258, 3,60 €	40,-
1292, 20 rokov Rady Európy	10,-		
1293, Rakúska armáda	6,-		
1302, Výstava Maximiliana I.	6,-		
1303, 19. Kongres medzinárod. obecných spolkov	6,-		
1304, 20 rokov detských dediniek	6,-		
1305, 50 rokov medzinárod. org. práce	6,-		

Katalógy použité

Michel č. 2 Karibské ostrovy 1995	690,-
Michel č. 4 Austrália a Oceánia 1994	440,-
Michel č. 4 Severná a vých. Afrika 2002	950,-
Michel č. 5 Ázia 1994 (2 zv. A-Z)	760,-
Michel č. 5/II Ázia II 1989/90 (Arábia a Šejkáty)	220,-
Michel č. 8 Južná a juhových. Ázia	1300,-
Michel CEPT 2003	420,-
Michel - Nemecko 1999/2000 (F)	250,-
Michel - Súkromné celiny 1987	300,-

Monografie čs. známok

č. 2 Legionárske 1919 a Hosp. a veda 1923	320,-
č. 3 Výplatné známky 1923-1939	250,-
č. 4 Letecké, novinové, doplatné 1918-1939	230,-
č. 5 SO 1920	350,-
č. 13+14 České pošt. pečiatky od najst. dôb do r. 1918	180,-
č. 16 I.+II. Československé poštové pečiatky poprevratové razítka 1918-1920	150,-

1306, Rok zahraničných Rakúšanov	11,-
1315, Franz Jonas	6,-
1316, 50 rokov PTT	6,-
1317, Deň sporenia	8,-
1318, Vianoce 1969	11,-

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ☉

Afganistan 1996, Medvede (5) + H

42,-

Benin 2000, Psy, (6) + H

42,-

Benin 2003, Sladkovodné ryby, BI (6) + H

33,-

Benin 2003, Svet dinosaurov, PL (6) + H

35,-

Guinea 1997, Ryby (6) + H

42,-

Guinea Ecuatorial 1971, Motýle (7) + 2H

48,-

Kambodža 1999, Fauna sveta (6) + H

42,-

Kongo 2005, Kolibrík, BI (6) + H

33,-

Kongo 2005, Rôzne vtáky BI (6) + 2H

38,-

Kongo 2005, Kačky a divé mačky BI (6) + 2H

38,-

Kongo 2005, Tukan BI (4) + H

25,-

Kongo 2005, Svet podľa J. Verna BI (5)

30,-

Kongo 2005, Impresionisti PL (5)

30,-

Kórea 1976, Lokomotivy, PL (7+K)

21,-

Kórea 1976, Rôzne druhy bažantov, PL(7+K)

21,-

Kórea 1976, Telekomunikačná história, PL (7+K) 15,-

Kórea 1978, MS vo futbale Argentína, PL(4)+H

22,-

Kórea 1978, História MS vo futbale

46,-

1930-1978, PL(12)+H

Kórea 1978, Námorné lode, PL(5+K)

18,-

Kórea 1978, Poštová história, PL (8)

15,-

Kórea 1978, Letecká doprava, PL (8)+H

35,-

Kórea 1979, Včela medonosná, H (3)

10,-

Kórea 1979, Ruže, PL(6)

18,-

Kórea 1979, MS v stolnom tenise, PL(6)

18,-

Kórea 1979, „Zeppelin“, PL (3)+H

25,-

Kórea 1980, MS vo futbale 1978-82, PL(4)+H

22,-

Kórea 1980, 50 r. preletu Zeppelinu

35,-

cez Sev. pól, PL(4)+H

Kórea 1980, Svetový deň Červeného kríža, PL (8) 15,-

Kórea 1981, MS vo futbale Špania '82, PL(6)+H

28,-

Kórea 1981, Rozprávky a povesti

15,-

rôznych národov, PL (8)

25,-

Kórea 1982, Futbal MS Špania '82, PL(4)+H

Kórea 1982, Narodenie následníka trónu

15,-

princa Williama, PL (4)+H

80,-

Kórea 2004, Hus WWF, (4x 4 blok)

18,-

Kuba 1995, Vtáctvo na ostr. „Cayo Coco“ (6)

14,-

Kuba 2003, Kubánsky krokodíl WWF, (4)

15,-

Kuba 2003, Ostrovné vtáky, (4)

29,-

Kuba 2003, Polárna fauna, Expo Bangkok 2003, (5+H)

Mauretánia 2003, Ochrana prírody BI (3)

22,-

Mauretánia 2003, Prírodné rezervácie BI (2)

29,-

Paraguay 1978, Vojenské rovnosaty, (9)

29,-

Paraguay 1976, Dobývanie kozmu, družice,

25,-

Výstup na mesiac, (8)

25,-

Paraguay 1976, Plachetnice, (8)

25,-

Paraguay 1976, Domáce zvieratá, (8)

25,-

Paraguay 1976, 200 r. USA, dobývanie západu, (8)

25,-

Paraguay 1977, História letectva (8)

29,-

Paraguay 1979, Vývoj letectva, (9)

29,-

Paraguay 1979, Formuly 1, (9)

29,-

Paraguay 1979, 100 r. elektrifikácie železníc

29,-

vývoj el. lokomotív, (9)

29,-

Paraguay 1979, Obrazy A. Dürera, Rok dieťaťa (9)

29,-

Paraguay 1980, Vojenské lietadlá,

29,-

75. výročie OAC, Zeppelin (9)

22,-

Paraguay 1981, letecké, vianoce, obrazy

22,-

Madony s dieťaťom (3)

18,-

Paraguay 1983, letecké, 25. výročie IMO,

22,-

490. výročie objavenia Ameriky (3)

22,-

Paraguay 1986, letecké, filat. výstava,

12,-

AMERIPEX '86 (3)

12,-

Paraguay 1986, Parné lokomotívy (3)

12,-

Paraguay 1986, 150 rokov nemeckých dráh (3)

22,-

Paraguay 1987, 500 rokov objavenia Ameriky-II. (5)

22,-

Paraguay 1989, Jazdci F1 - história (5)

22,-

Paraguay 1990, 150 rokov poštovej známky (5)

22,-

Paraguay 1990, Historické poštové kočiare (5)

12,-

Poľsko 1981, Lovná zver, (6)

5,-

Poľsko 1985, Vlk WWF, (4)

5,-

Poľsko 1986, Hist. požiarnici, (1)

33,-

R.de Côte D'Ivoire 2003,

Fauna afrických planín BI (6) + H

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,-
Roky 1995-1996	68,-
Roky 1997-1998	58,-
Rok 1999	29,-
Roky 2000-2001	58,-
Rok 2002	44,-
Rok 2003	58,-
Rok 2004	38,-
Rok 2005	44,-

Pri kúpe všetkých 9 ks katalógov len za 396,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo
1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko
1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka
Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Katalóg ERVO SLOVENSKO 1939-1945, 1993-2005 370,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II.-
Rákocziho 1703-1711 195,-

Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie
265,-

Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780

(II.doplnené vydanie 2001) 235,-

Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67),
(1766-80) 250,-

Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790
a Leopolda II 1790-1792 240,-

Novotný: Mince Františka I. 1792-1835 185,-

Novotný: Mince a korunovačné medaily
Ferdinanda V. (1835-1848), 2006 185,-

Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916)
nové vydanie r. 2006 325,-

Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705) 330,-

Novotný-Moulis: Papierové platidlá ČSR, ČR
a SR 1918-2004, farebný, vydanie 2004 330,-

Novotný-Moulis: Katalóg mincí ČSR 1918-92,
ČR a SR 1993-2006 325,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	á 5,-
- bez nápisu	á 4,-
- so štvorcovou podtlačou (len formát Pofis)	á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,	
16-listový	490,-
30-listový	780,-

Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy,	
s logom i bez loga Slovenskej pošty	360,-
A4, 8-listový, biele listy, bez loga	180,-

Havidky čierne, šírka 30, 32, 38, 40, 44, 51,	
55, 58, 60, 85 mm	- balíček 60,-

Havidky čierne na PL:	
ležaté, veľkosť 175x116 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 116x175 mm	- ks 15,-

Havidky biele na PL:	
ležaté, veľkosť 175x120 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 120x175 mm	- ks 15,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia	
listov (3 alebo 4 otvory)	365,-

Náhradné listy	
12-okienkové 55x53 mm	- 1 list 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie, vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora a obsahujú čiernu papierovú vložku.	
Farby: zelená, modrá, čierna a červená	390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá, lopatkovitá alebo okrúhla), kus	85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá	155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm	260,-
Lupa Ø 20 mm v kovovom púzdre, 10x	395,-
Lupa s osvetlením a desiatinným delením, možnosť zaostrenia	680,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005 alebo na www.zberatel.com	

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček	á 64,-
Nálepky firmy TAPA (staršie) 1000 ks - balíček	á 25,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Eurobal) - 10 ks	15,-
-----------------------------------	------

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-
Ročník 2005	18,-	68,-	65,-	245,-

I.časť : základné známky a hárčeky,

II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hárčiekov
Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !

V prípade záujmu o všetky listy, treba objednať I.+ II. časť súboru.

Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).

Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

Albumové listy SLOVENSKO 1939-1945

základný rad, 17 listov

BZ	135,-	Z	425,-
----	-------	---	-------

Albumové listy PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945

základný rad, 12 listov

BZ	95,-	Z	320,-
----	------	---	-------

Albumové listy ČESKÁ REPUBLIKA

	BZ	Z
Ročník 1998	155,-	485,-
Ročník 1999	185,-	490,-
Ročník 2000	190,-	495,-
Ročník 2001	195,-	525,-
Ročník 2002	185,-	515,-
Ročník 2003	220,-	740,-
Ročník 2004	180,-	550,-
Ročník 2005	185,-	530,-

Ročník 1988, 1999 len formát Pofis, ročníky 2000 - 2004 formát Pofis aj A 4 (cena rovnaká).

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Formát Pofis aj A4 - cena rovnaká !	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1992	24,-	85,-	46,-	175,-
Ročník 1991	24,-	85,-	80,-	255,-
Ročník 1990	34,-	125,-	58,-	205,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

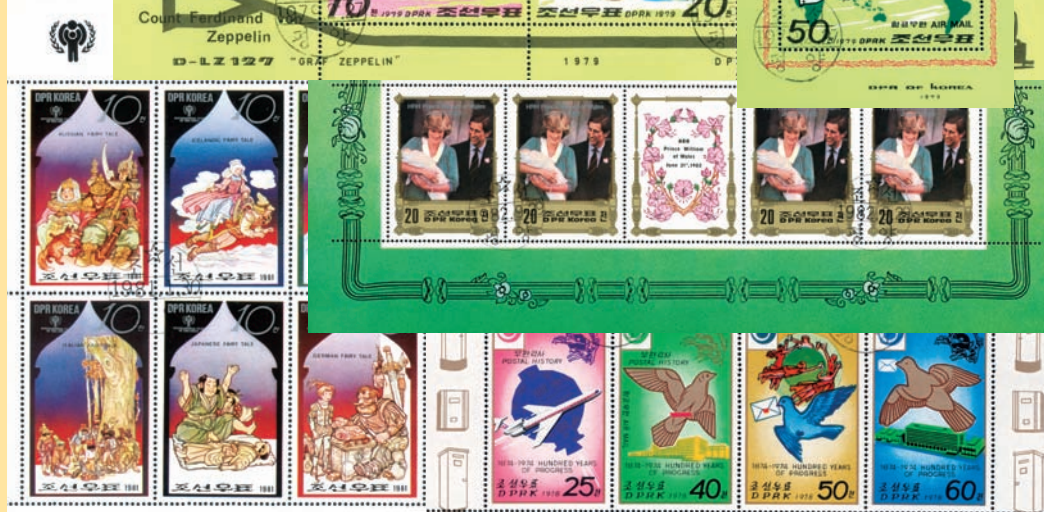
Formát len A4	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1989	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-
Ročník 1975	56,-	195,-	190,-	595,-
Ročník 1974	56,-	195,-	182,-	575,-
Ročník 1973	48,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1972	56,-	195,-	65,-	235,-
Ročník 1971	48,-	170,-	75,-	255,-
Ročník 1970	56,-	195,-	110,-	370,-
Ročník 1969	52,-	195,-	75,-	255,-
Ročník 1968	75,-	260,-	110,-	350,-
Ročník 1967	55,-	195,-	50,-	170,-
Ročník 1966	65,-	215,-	48,-	170,-
Ročník 1965	65,-	225,-	-	-
Ročník 1964	48,-	160,-	-	-
Ročník 1963	48,-	160,-	-	-
Ročník 1962	48,-	170,-	-	-
Ročník 1961	56,-	175,-	-	-
Ročník 1960	48,-	165,-	-	-
Ročník 1959	42,-	140,-	-	-
Ročník 1958	56,-	185,-	-	-
Ročník 1957	56,-	190,-	-	-

Druhú časť albumových listov možno objednať aj bez variantov kupónov, prípadne v ľubovolnej zostave z ponúkaných listov.

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky
námetových emisií © (str.42)

FAIRY TALE

1874-1974 HUNDRED YEARS OF PROGRESS

NOVEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

